

Salolaisten liikuntaa järjestävien yhdistysten näkemykset kaupungin avustuksista

Aku Laaksonen

Opinnäytetyö

Vierumäen yksikkö

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma

Kevät 2010

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma

Tekijät Aku Laaksonen	Ryhmä Lot-2010
Opinnäytetyön nimi Salolaisten liikuntaa järjestävien yhdistysten näkemykset kaupungin avustuksista	Sivu- ja liitesivumäärä 40+13
Ohjaaja tai ohjaajat Timo Vuorimaa	
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Salon kaupungin urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien näkemyksiä kaupungin tarjoamista avustuksista. Tarkoituksena oli selvittää erityisesti avustusten hakemisen helppoutta, tyytyväisyyttä avustussääntöihin sekä avustusmuotojen tärkeyttä yhdistyksille. Selvityksen tekeminen oli erittäin ajankohtaista, sillä vuonna 2009 toteutuneen kuntaliitoksen myötä uusiutuivat myös avustusten säännöt ja avustusmäärärahojen jakoperusteet. Uusiutuneet säännöt ja jakoperusteet ovat muuttaneet siis usean liikuntaa järjestävän yhdistyksen koko avustusprosessia. Selvityksen pohjalta pyrittiin löytämään myös niitä avustusjärjestelmän seikkoja, jotka yhdistysten edustajien mielestä erityisesti vaativat kehittämistä.</p> <p>Avustusosio oli osa laajempaa tutkimusta, jossa haluttiin selvittää Salon kaupungin urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien tyytyväisyyttä liikuntapalveluiden toimintaan.</p> <p>Tutkimus tehtiin Webropol- kysely- ja tiedonkeruuohjelmalla. Kysely lähetettiin kaikille 147 salolaiselle liikuntaa järjestävän yhdistyksen edustajalle 18.2.2010. Vastausaikaa oli kaksi viikkoa. Tutkimukseen saatiin määräajassa vastauksia 58:n yhdistyksen edustajalta, joten vastausprosentiksi muodostui 39,5 %.</p> <p>Tutkimuksesta selviää yhdistysten edustajien suuret näkemyserot koskien avustuksia. Vaikka taustoiltaan yhdistykset olisivat samankaltaisia, voivat mielipiteet olla täysin eriäviä. Yhdistykset kokivat avustusten hakemisen helppouden keskiarvolla $3,2 \pm 1,4$. Liikuntapaikkojen maksuttomuus koettiin erittäin tärkeäksi keskiarvolla $5,8 \pm 0,3$. Erityisesti tyytyväisyys toiminta-avustuksen sääntöihin jakoi yhdistysten edustajien mielipiteet ($3,3 \pm 2,2$).</p> <p>Tutkimuksen tuloksista voidaan kuitenkin päätellä seikkoja, joita yhdistysten edustajat haluaisivat avustusjärjestelmässä kehittää. Avustusten hakeminen haluttaisiin käytännöllisemmäksi ja helpommaksi. Myös avustusten hakemisen mahdollisuuksista kaivattaisiin yleisesti enemmän informaatiota. Toiminta-avustuksen jakoperusteisiin haluttaisiin useissa yhdistyksissä muutoksia.</p>	
Asiasanat avustukset, urheiluseurat, järjestöt, liikuntakulttuuri, kunnat	

Degree programme in sports and leisure management

Author Aku Laaksonen	Group or year of entry Lot-2010
The title of thesis Views of organised sports association subsidies from town Case study: Salo town	Number of pages and appendices 40+13
Supervisor Timo Vuorimaa	
<p>The purpose of this thesis was clarifying the views of the representatives of organised sport associations the town of Salo. The aim was especially to clarifying the ease of applying for subsidies, satisfaction with the conditions of the subsidies and the importance of the subsidies for sports associations. The clarification was topical because of the municipal consolidation in 2009. This also changed the subsidies and the criteria for obtaining the subsidies. The new rules and criteria have changed the whole subsidy process of several sports associations. This report aimed also at finding those aspects of the subsidy system that the representative of the sports associations felt would especially demand development.</p> <p>Subsidies were a part of a larger research project that determined the satisfaction of the representatives of the sports clubs and sports associations with the municipal sport facilities in Salo town.</p> <p>The research project was conducted using the Webropol survey and data collection programme. Questionnaires were sent to the representatives of all 147 organised sports associations in Salo town 18 February 2010. The response time was two weeks. Research responses were received from 58 representative, so the response rate was 39.5%.</p> <p>The research project shows major differences of opinions regarding to the subsidies for organised sports associations. Even though the backgrounds are similar in associations the opinions may be completely different. The ease of applying for subsidies was considered to be on average 3.2 ± 1.4. A sport facility free of charge was regarded very important on average of 5.8 ± 0.3. In particular, the satisfaction with operational subsidies shared the views of sports association representatives (3.3 ± 2.2).</p> <p>Some facts that the association representatives would like to develop in the subsidy system can be concluded. Applying for the subsidies should be easier and more practical. There should also be more information about the possibilities of applying subsidies. Many sports association representatives want changes to the criteria for granting subsidies.</p>	
Key words subsidies, sports clubs, associations, sports culture, municipalities	

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Suomalainen liikuntakulttuuri.....	3
2.1	Liikuntakulttuurin muutoksen vaiheet.....	4
2.2	Liikuntakulttuurin mahdollisuudet ja tulevaisuusnäkymät.....	5
2.3	Liikunnan lainsäädäntö Suomessa.....	8
3	Liikuntaseuratoiminta Suomessa.....	11
3.1	Seura- ja kansalaistoiminnan historia.....	11
3.2	Seura- ja järjestötoiminnan kehityksen näkökulmat.....	13
3.3	Seuratoiminnan nykytila ja tulevaisuus.....	14
3.4	Seuratoiminnan tukeminen.....	15
3.5	Seuratuki.....	16
4	Salon kaupunki.....	18
4.1	Kuntaliitos.....	18
4.2	Salon kaupungin nykytila ja tulevaisuuden suunnitelmat.....	19
4.3	Salon liikuntapalvelut sekä liikuntajärjestöt ja urheiluseurat.....	20
4.4	Liikuntatoiminnan tukeminen Salossa.....	20
5	Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimusongelmat.....	22
6	Menetelmät.....	23
6.1	Kohderyhmä.....	23
6.2	Mittarin laadinta ja kyselyn järjestäminen.....	23
6.3	Tilastolliset menetelmät.....	23
7	Tulokset.....	24
7.1	Avustusten hakemisen helppous.....	24
7.2	Avustusmuotojen tärkeys.....	25
7.3	Tyytyväisyys avustusten sääntöihin.....	26
7.4	Kohdeavustuskohteiden tärkeys.....	28
7.5	Toiminta-avustuksen piiriin kuuluvien ryhmien liikuttamisen tärkeys.....	29
8	Pohdinta.....	31
	Lähteet.....	38
	Litteet	
	Liite 1. Kyselylomake.....	41
	Liite 2. Liikuntatoiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten säännöt sekä avustusmäärärahan jakoperusteet vuonna 2010.....	46

1 Johdanto

Suomalaisella liikuntakulttuurilla on ollut ja tulee tulevaisuudessakin olemaan tärkeä rooli yhteiskunnassamme. Liikunnan ja urheilun voidaan sanoa muokanneen osaltaan maamme kulttuuria ja sillä on ollut suuri vaikutus suomalaisen identiteetin syntyyn. Suomalaiset ovat kautta aikain olleet menestyviä ja tunnettuja eri urheilulajien taitajia. Urheilun ja liikunnan harrastaminen on liikuntakulttuurimme ydintä yhdessä vapaaehtoistyön kanssa. Nykyään kuitenkin myös muun muassa suurtaapahtumien järjestäminen ja penkkiurheilu koetaan yhä merkittävämpinä liikuntakulttuuriin piirteinä ja osana suomalaista yhteiskuntaa.

Liikunnan järjestäminen on maassamme pitkälti urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten harteilla. Kuntien pyrkiessä säästämään vaikeina taloudellisina aikoina rahojaan, näyttää vastuu kansalaisten liikuttamisesta siirtyvän yhä enemmän juuri urheiluseuroille. Urheiluseura ja yhdistystoiminnalla on suomessa vahva sekä jossain määrin vastuullinen historiallinen tausta myös kasvattajana. Urheiluseuroihin kohdistuvat paineet ja odotukset tulevat tulevaisuudessakin olemaan suuret. Aikojen saatossa on urheilusta siirrytty yhä enemmän kohti liikuntaa ja erityisesti kohti terveysliikuntaa. Nyky-yhteiskunnassa liikunnalla on roolinsa myös hyvinvoinnin tuottajana. Liikuntaa harrastetaan muun muassa, jotta jaksettaisiin ja voitaisiin paremmin, saataisiin kokemuksia ja elämyksiä sekä sosiaalisia kontakteja. Liikunnan terveysvaikutukset alkavat olla hyvin tiedossa. Seura ja yhdistystoiminnan perinteinen kuva on muovautunut voimakkaasti ja koko liikuntakulttuuri kokenut laajentumista ja muutoksia. Liikuntapalveluiden kasvava kysyntä luo haasteita resurssien puolesta, mutta toimii samalla mahdollisuutena suomalaisen liikuntakulttuurin kehitykselle. Tulevaisuuden haasteita tulevat varmasti olemaan, kuinka järjestetään kaikille mahdollisuus haluamaansa liikuntaan ja kenelle siitä kuuluu lopulta vastuu.

Urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten toiminta pohjautuu vahvasti vapaaehtoistyöhön. Kuntien tehtävänä on tarjota mahdollisuudet liikunnan järjestämiseen ja urheiluseuroilla on rooli varsinaisen toiminnan toteuttamisessa. Nämä velvoitteet on kirjattu myös liikuntalakiin. Liikuntatoiminnan pyörittäminen vaatii usein tukea ja avustuksia kulujen kattamiseksi. Suurimmat avustukset urheiluseurat ja liikuntaa järjestävät yhdistykset saavat usein kunnilta, jotka jakavat avustuksia muun muassa liikuntaan varattujen valtionavustusten pohjalta.

Salon kaupungissa toteutui vuonna 2009 kymmenen kunnan kuntaliitos. Tällöin syntyi uusi noin 55 000 asukkaan Salon kaupunki. Kuntaliitoksen myötä uusiutuneet avustusten säännöt ja avustusmäärärahan jakoperusteet vaikuttivat merkittävästi usean yhdistyksen avustuskäytäntöihin. Vanhojen kuntien avustuskäytänteistä luovuttiin ja siirryttiin uuteen yhtenäiseen linjaan. Selvitys salolaisten liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien näkemyksistä koskien kaupungin tarjoamia avustuksia olikin tämän vuoksi erittäin ajankohtainen. Tutkimuksen avustusosio on osana laajempaa kyselyä, jossa selvitetään urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien tyytyväisyyttä liikuntapalveluiden toimintaan. Salon kaupunki haluaa kehittää toimintaansa yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa sekä mahdollistaa myös tältä osin laadukkaasti liikuntatoiminnan kaupungissa.

Tämän työn tarkoituksena on selvittää Salon kaupungin liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien näkemyksiä ja mielipiteitä koskien kaupungin heille tarjoamia avustuksista. Erityisesti halutaan selvittää tyytyväisyyttä avustussääntöihin, avustusten hakemisen helppoutta sekä mitkä avustukset yhdistysten edustajat kokevat tärkeinä toimintansa kannalta. Tutkimustulosten avulla Salon kaupunki saa tietoa yhdistysten edustajien näkemyksistä ja niistä avustusjärjestelmän seikoista, jotka vaativat erityisesti kehittämistä.

2 Suomalainen liikuntakulttuuri

Suomalaiset ovat aktiivisia liikkujia ja ihmiset harrastavat liikuntaa enemmän kuin koskaan ennen. Liikuntakulttuuri on lähellä suomalaisten arkea tavalla tai toisella. Nämä tavat voivat olla esimerkiksi harrastamista, seurajäsenenä oloa, vapaaehtoistyötä, ammatin harjoittamista tai vaikka penkkiurheilua. Suomalaiset harrastavat liikuntaa liikuntaseuroissa ja järjestöissä, kunnan tarjoamissa palveluissa, yksityisissä liikuntaa tarjoavissa yrityksissä sekä omaehtoisesti. Kokonaisuutena liikunnalla ja urheilulla on valtava kysyntä yhteiskunnassamme. (Heikkala 2009, 3, 9; Opetusministeriö 2009, 22.)

Suomessa tytöt ja pojat sekä naiset ja miehet harrastavat liikuntaa lähes yhtä paljon. Huomiota kiinnitetään reilusti myös erityisryhmien liikuntaan. 3-18- vuotiaista lapsista ja nuorista noin 90% eli 900 000 toimii jollakin tapaa liikunnan parissa, suurin osa omaehtoisesti. (Taulukko 1.) Aikuisista kolmesti viikossa ainakin pientä hengästymistä synnyttävää liikuntaa harrastaa noin puolet väestöstä ja vähintään kaksi kertaa samoin kriteerein viikossa liikkuvia on noin 2/3 aikuisväestöstä. (Taulukko 1.) (Heikkala 2009, 9-10.)

Taulukko 1. Liikunnan harrastamisen määrät vuonna 2008 (Heikkala 2009, 10)

Lasten ja nuorten liikunta	
Yhteensä	900 000 (90%)
Liikuntaseuroissa	417 000 (42%, 12 v.)
Potentiaalisia harrastajia seuroissa	250 000
Aikuisten liikunta	
Ainakin 2 krt vko / ainakin 3 krt vko	60-65% / 50%
Omatoimisesti yksin	2 500 000
Omatoimisesti ryhmässä	1 900 000
Seuroissa	440 000
Muissa järjestöissä	140 000
Potentiaalisia harrastajia seuroissa	400 000
Yritysten tarjoamassa liikunnassa	280 000
Työpaikkaliikunnassa	280 000
Kansalais- ja työväenopistoissa	100 000

Vaikka liikuntaa harrastetaankin aktiivisesti, on suurena haasteena kuitenkin liikkumattomuus. Elintavat ovat muuttuneet yhteiskunnan kehityksen myötä, eikä ympäristö enää ohjaa liikumaan automaattisesti tai luonnollisesti. Myös ruumiilliset työt ovat vähentyneet ja hyötyliikunnan määrä laskenut. Suurena ongelmana voidaan pitää myös sitä, että kolmannes väestöstä ei liiku juuri lainkaan. Erityisesti nuorilla aktiivisiin ja passiivisiin liikkujiin jakautuminen näkyy selvästi. Inaktiivisuus näyttäisi johtavan nuorilla helpommin syrjäytymiseen ja masennukseen. Liikkumattomuudesta syntyvät haitat näkyvät myös esimerkiksi 2- tyypin diabeteksen, sydän- ja verisuonisairauksien sekä lihavuuden lisääntymisenä. (Heikkala 2009, 3; Heikkala & Pekkala 2007, 26; Opetusministeriö 2009, 22.)

Heikkalan (2009, 3) käyttämän vertauskuvan mukaan kunnat toimivat tukirangan muodostavana luustona ja luovat edellytykset liikunnan harrastamiselle. Lihaksiston taas muodostaa seuroissa toimivat vapaaehtoiset, jotka aikaansaavat toiminnan. Liikunnan eri toimialat ovat suuren haasteiden edessä rakenneuudistusten muokatessa kuntien toimintaa ja vaikuttaen näin myös oleellisesti seuratoimintaan. Samalla on muistettava myös lisääntyvä hyvinvointipalveluiden tarve ja kysyntä, joihin myös liikuntapalveluiden tarjonnalla olisi kyettävä vastaamaan. Kunnat näyttävät siirtävän vastuuta liikuntatoiminnasta yhä enemmän järjestöille ja keskittyvän peruspalveluiden tarjontaan. Epäselvää onkin, kuinka paljon kuntien peruspalvelut sisältävät liikuntaa. Tilanne on varsin ristiriitainen, sillä kysynnän kasvaessa kunnat näyttävät siis vain vähentävän omia liikuntapalveluitaan. Liikuntakulttuurin kehitys onkin varsin mielenkiintoisessa tilanteessa, sillä seura- ja järjestötoiminnan kenttä voi joutua muuttumaan perinteisestä roolistaan jopa yritysmuotoiseksi palveluiden tuottajaksi. Liikuntakulttuuri onkin kehittynyt 2000-luvulla etenkin julkisen sektorin toiminta muutosten myötä. Kuntien, kolmannen sektorin eli liikuntaseurojen ja liikuntajärjestöjen sekä yksityisten liikuntapalveluiden tuottajien väliset erot ovat kaventuneet ja avanneet samalla uusia mahdollisuuksia niin yhteistyölle kuin aivan uusille hyvinvointipalveluille. (Heikkala 2009, 3-4.)

2.1 Liikuntakulttuurin muutoksen vaiheet

Liikuntakulttuurin kehityksessä nähtiin 1970-luvulla kaksi eri suuntaa. Heikkala ja Pekkala (2007, 3) kertovat Heinilän näkemyksestä kilpailun ja kunnon tienä. Kilpailulla tarkoitettiin perinteistä kilpaurheilua sekä siihen liittyviä valmennusjärjestelmiä. Kunnolla taas tarkoitettiin urheilun laajenemista liikuntaan ja erityisesti kunto- ja terveysliikuntaan.

Kilpailun ja kunnon tie on saanut vierelleen myös hyvinvoinnin tien, jossa erilaiset yhteiskunnalliset sekä yksilölliset piirteet nousevat esiin. (Kuvio 1.) Liikuntatoiminnalla pyritään muun

muassa parantamaan toimintakykyisyyttä ja jaksamista, hankkimaan sosiaalisia kontakteja ja sen avulla välttämään syrjäytymistä sekä hankkimaan kokemuksia ja elämyksiä. Liikuntakulttuuri onkin saanut näin uusia piirteitä ja muokannut perinteisiä malleja. Liikunnalla on näin ollen merkittävä yksilöllinen ja yhteiskunnallinen rooli. (Heikkala & Pekkala 2007, 3.)

Kuvio 1. Liikuntakulttuurin kehitys (Heikkala & Pekkala 2007, 3)

Erityisesti 1980- luvun lopulla liikuntakulttuuriin nousseet terveys-, - elämys- ja seikkailuliikunta sekä muut liikuntatoiminnan muodot ovat johtaneet kilpa- ja huippu-urheilun aseman muutoksen. Lasten- ja nuorten, harraste- ja terveysliikunnan sekä erityisryhmien korostaminen ovat vallanneet alaa ja samalla muokanneet koko liikuntakulttuuria. (Heikkala 2009, 8.)

Heikkala (2009, 8) näkee 2000- luvun liikuntakulttuurin muuttuneen aivan kuten moderni yhteiskuntakin selkeistä linjoista moniulotteiseen ja kerroksiseen aikaan.

2.2 Liikuntakulttuurin mahdollisuudet ja tulevaisuusnäkymät

Liikunta kuuluu vahvasti suomalaiseen kulttuuriin ja se voidaan nähdä osana nykyihmisen elämäntapaa. Liikuntaa ja urheilua ei ainoastaan harrasteta, vaan sen merkitys näkyy myös esimerkiksi hyvinvoinnin edistäjänä, viihteessä, muodissa, tapahtumissa ja muissa yhteiskunnallisina ilmiöissä. Tavoitteina liikunnanalan toimijoilla on nostaa koko väestön liikunta-aktiivisuutta ja korostaa erityisesti passiivisten tai vähän liikkuvien saamista mukaan liikuntatoimintaan.

(Heikkala 2009, 21; Heikkala & Pekkala 2007, 26.)

Erilaisten liikuntapalveluiden kysynnän uskotaan lisääntyvän jatkossa, koska ihmiset yhä paremmin tiedostavat liikunnan merkityksen hyvinvoinnin edistäjänä. Samalla myös liikunta-alan toimijoilta, niin seuroilta, yrityksiltä kuin kunniltakin odotetaan paljon yksilön näkökulmasta. Liikunnan toimijatahot myös samalla odottavat toisiltaan vahvaa panosta liikunnan ja urheilun kehittämisen ja aktiivisemman liikuntakulttuurin muodostuksessa. Modernin yhteiskunnan ihmiset ovat valmiita maksamaan laadukkaasta palvelusta ja tarjonnasta. Tällöin korostuu myös osaamisen ja ammattitaidon tärkeys. Hyvin organisoidun liikuntatoiminnan tulevaisuus on siis varsin valoisa. (Heikkala 2009, 21-22; Heikkala & Pekkala 2007, 26.)

Liikuntakulttuurin muotoutuminen tämänhetkiseen malliin johtuu liikunnan eriytymisestä ja liikuntakulttuurin yhtenäisten rakenteiden sortumisesta. Liikunnan ja urheilun perinteistä seura- ja järjestötoiminnasta on siirrytty huomattavasti laajempaan käsitteeseen. Liikunnan toimialojen rajat ovat laajentuneet niin, että useat tavalliset kansalaisjärjestöt toimivat yhdessä markkinallistuneiden toimijoiden kanssa liikuttajina siinä, missä se oli ennen urheiluseurojen alaa. (Heikkala 2009, 21-22; Heikkala & Pekkala 2007, 28.)

Tämänhetkinen julkisen sektorin toiminta sekoittaa vielä lisää liikuntakulttuuria ja tämän alan toimijoita. Kuntien kasvaneet sosiaali- ja terveyskulut rasittavat taloutta, minkä vuoksi liikuntapalveluita karsitaan ja ulkoistetaan, vaikka kysyntä näyttäisi kasvavan. Kuntien palvelu- ja rakenneuudistus saattaa jättää liikunnan jopa kokonaan pois kuntien peruspalveluista. Tällöin haasteet ihmisten liikuttamisesta ja osaltaan heidän hyvinvoinnistaan saattaisivat siirtyä yhä enemmän seurojen ja järjestöjen sekä yksityisen sektorin suuntaan. Toisaalta palvelu- ja rakenneuudistuksessa liikunta voi kuulua osaksi peruspalveluja, jolloin ainakin osassa kuntia liikunnan rooli voi sen sijaan vahvistua. Liikunnan tulee siis voimakkaasti pyrkiä todistamaan sen hyöty hyvinvoinnin edistäjänä ja liittoutua muiden kunnallisten toimialojen, kuten sosiaali- ja terveysalan kanssa. Vain rajat ylittävällä yhteistyöllä liikunnan tärkeys myös sairauksien ennaltaehkäisijänä voi päästä riittävästi esiin. (Heikkala 2009, 21-22; Heikkala & Pekkala 2007, 28.)

Liikuntatoiminnan kasvava kysyntä mahdollistaa nyt ja tulevaisuudessa uusien liikunta-alan yrittäjien toiminnan. Seurojen on hankala toteuttaa tällä hetkellä palvelutoimintaa, johon hyvinvointipalvelutkin kuuluvat, resurssien ja jo verotuksellisten syiden vuoksi. Seurojen ja järjestöjen yleishyödyllinen toimintatapa tekee nimittäin jossain määrin hankaluuden palvelutoiminnan toteuttamiselle, joka lasketaan helposti enemminkin yritystoiminnaksi. Seurojen ja kuntien välinen yhteistyö avaa monia mahdollisuuksia liikunnalle, mutta jättää osansa myös varmasti yksityiselle yritystoiminnalle etenkin hyvinvointipalveluiden osalta. Yritystoimintaa voidaan

pitää liikunnan-alalla vielä varsin kehittymättömänä. Liikunnalla hyvinvointipalveluja tuottavat yritykset ovatkin varmasti tulevaisuutta. (Heikkala 2009, 22-23; Heikkala & Pekkala 2007, 28.)

Vaikka suomalainen liikuntakulttuuri elääkin murroksen aikaa, niin tulee perusta liikkumiselle jatkossakin olemaan vahvasti urheiluseurojen ja liikuntatoimintaa harjoittavien järjestöjen harjoilla, joissa vapaaehtoiset tekevät arvokasta työtään. Yksilölliset tarpeet ja vaatimustason nousu näkyvät kuitenkin voimakkaasti seuratoiminnassa ja luovat haasteita. Väestön rakenteelliset muutokset luovat niin mahdollisuuksia kuin haasteita liikuntakulttuuriimme. Kasvava ikääntyvien määrä voi tarkoittaa lisää ammattitaitoisia seuratyöntekijöitä ja aktiiveja liikuntatoimintaan. Eri asia on toki kuinka paljon heillä riittää motivaatiota tällaiseen työhön. Väestön ikääntyminen voi taas johtaa syrjäseuduilla seuratoiminnan vapaaehtoistyön vähentymiseen, koska ikääntyvät aktiivit saattavat muuttaa kasvukeskuksiin. Tämä voi taas johtaa voimakkaaseen eriarvoisuuteen alueittain. Liikuntakulttuurimme yhtenä peruspilarina toimiva seura- ja järjestötoiminta näyttäisi antavan kuitenkin ihmisille heidän kaipaamiaan haasteita ja keinoja toteuttaa itseään. Tämä lupaa hyvää tulevaisuutta liikunnan kansalaistoiminnalle. (Heikkala & Pekkala 2007, 29.)

Väestön ikääntymisen myötä myös hyvinvointipalveluiden kysyntä tulee lisääntymään yhä entisestään. Liikunnanalan tuottamat hyvinvointipalvelut ovatkin tällä hetkellä suurin haaste ja samalla mahdollisuus liikuntakulttuurin muovautumisessa. Tähän mahdollisuuteen tulisi tarttua joko kuntien liikuntatoimen, seurojen tai yksityisten yrittäjien, ennen kuin jonkin muun alan toimijat tarttuvat tilaisuuteen erilaisine hyvinvointipalveluineen ja syrjäyttävät liikunnan. Yhteiskuntamme luo nykyisellään tarpeita liikkumiselle ja liikunnan harrastamiselle. Liikunta myös yhä kasvavissa määrin kuuluu ihmisten arkeen ja liikunta nähdään ja koetaan positiivisena asiana. Tämä tarjoaa hyvät lähtökohdat liikunnan tulevaisuudelle ja liikuntakulttuurin kehittämiseksi. (Heikkala & Pekkala 2007, 30, 32.)

Seuraavassa Opetusministeriön vuonna 2008 luoma visio liikunnasta ja hyvinvoinnista 2010-luvulla:

Suomi on yhteiskunta, jossa kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus harrastaa liikuntaa ja kokea yhteisöllisyyttä liikunnan avulla. Liikunta ymmärretään olennaiseksi osaksi yksilön ja yhteiskunnan hyvinvointia. Liikunnan edellytykset turvataan kansalaisten, yhteisöjen ja yhteiskunnan keskeisillä valinnoilla yhteisesti. (Opetusministeriö 2008, 10.)

2.3 Liikunnan lainsäädäntö suomessa

Liikunnan ja urheilun lainsäädännöllisenä perustana toimii liikuntalaki. Ensimmäinen liikuntalaki tuli voimaan 21.12.1979 ja sitä muokattiin yhteensä kahdeksan kertaa. Kokonaisuudistus oli siis paikallaan ja uudistuksesta annettiin esitys hallitukselle syksyllä 1997. Tämän hetkinen liikuntalaki säädettiin 18.12.1998 ja se astui voimaan 1.1.1999, jolloin syntyi myös uusi liikunta-asetus. Liikuntaan ja urheiluun vaikuttavat toki myös useat muut lait, joiden merkitys heijastuu voimakkaasti liikuntatoimintaan. (Aaltonen 2001, 16; SLU 2010 a; Kuntaliitto 2010.)

Liikuntalain uudistamisen johti vanhaan liikuntalakiin tehdyt runsaat muokkaukset, sekä suomalaisessa liikuntakulttuurissa syntyneet muutokset (Aaltonen 2001, 16). Liikuntalain 18.12.1998/1054 tarkoituksesta todetaan seuraavaa:

Tämän lain tarkoituksena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Lisäksi lain tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävä kehitystä.

Liikuntalaista voidaankin havaita kaksi eri lähestymisnäkökulmaa. Tavoitteena ovat niin liikuntatoiminnan edistäminen, kuin terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen (Aaltonen 2001, 17).

Valtiolle ja kunnalle on liikuntalain 2 §:n mukaan annettu tehtävä liikunnan edellytysten luomisesta ja liikuntajärjestöille tehtävä sen pääasiallisesta toteuttamisesta. Linjauksen on toki oltava joustava ja pää periaatteena siitä voidaan pitää valtion halua antaa ihmisten liikuttaminen pääasiallisesti liikuntajärjestöille, joille myös tällöin voidaan ohjata luonnollisesti tukirahoja. Samalla todetaan opetusministeriön olevan yleisenä johtajana liikunta asioissa, jotka alueellisella tasolla ovat läänin liikuntatoimen, ja paikallistasolla kunnan tehtävänä. Kunnille kuuluvat liikuntalain 2 §:n mukaan yhteistyön kehittäminen, kansalaistoiminnan tukeminen, terveyttä edistävän liikunnan kehittäminen ja tukeminen, liikuntapaikkojen tarjonta sekä erityisryhmien huomiointi. Lain yhteistyövelvoite varmistaa eri yhteistyötahojen välisen toiminnan kunnan sisällä. (Aaltonen 2001, 19-20; Liikuntalaki 1998.)

Liikuntalain 3 § käsittelee alueellista liikuntatoimea. Liikunta-asetuksen 17.12.2009/1135 4 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on tiettyjä liikuntatoimen tehtäviä, jotka ovat määritelty seuraavassa:

- 1) peruspalvelujen alueellisen saatavuuden arvioinnin valmistelu;
- 2) liikuntapaikkarakentamisen ohjaus ja tukeminen;
- 3) terveysliikunnan kehittäminen;
- 4) erityisryhmien liikunnan edistäminen;
- 5) kansainvälinen yhteistyö;
- 6) alueellisen kansalaistoiminnan tukeminen;
- 7) valtakunnallisten ohjelmien alueellinen toteuttaminen;
- 8) alueellisen yhteistyön kehittäminen;
- 9) muut opetusministeriön osoittamat tehtävät.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vierellä toimii alueellinen liikuntaneuvosto. Liikuntaneuvostoon kuuluu liikunta-asetuksen 17.12.2009/1135 4 a:n mukaan puheenjohtaja sekä seitsemästä kuuteentoista jäsentä, joiden tulee olla liikuntapolitiikkaan tai liikunnan eri aloihin perehtyneitä henkilöitä. Alueelliselle liikuntaneuvostolle kuuluu liikunta-asetuksen 17.12.2009/1135 4 b:n mukaan erilaiset alueellisesti tärkeiden liikuntapolitiittisten asioiden käsittely.

Valtion liikuntaneuvosto toimii opetusministeriön asiantuntijaelimenä. Se koostuu liikuntalain 4 §:n ja liikunta-asetuksen 5 §:n mukaan puheenjohtajasta, kahdesta varapuheenjohtajasta, sekä enintään kymmenestä muusta jäsenestä. Liikuntaneuvostossa tulee olla edustettuna erilaiset yhteiskunnalliset näkemykset ja jäsenten tulee olla liikuntapolitiikkaan tai liikunnan eri aloihin perehtyneitä. Valtion liikuntaneuvosto koostuu liikuntalain 4 §:n mukaan liikuntapolitiikan, erityisryhmien liikunnan ja liikuntatieteen jaostoista. Se voi sisältää myös muita jaostoja. Neuvostojen sekä jaostojen tehtäviä ovat esitykset ja aloitteet liikunnan kehittämiseksi, esitykset liikuntamäärärahojen käytöstä, eri toimenpiteiden vaikutusten arviointi liikunnan alueella sekä yleisesti liikunnan kehityksen seuraaminen. Lisää valtion liikuntaneuvoston tehtävistä on nähtävillä liikunta-asetuksen 17.12.2009/1135 kohdasta 6 §.

Valtion rahoituksesta tukea jaetaan useille eri kohteille. Liikuntalain 5-9 §:n mukaan näitä kohteita ovat: valtionosuus kunnan liikuntatoimeen, alueellisen liikuntatoimen rahoitus, valtakunnallisten ja alueellisten liikuntajärjestöjen valtionavustukset, liikuntapaikkojen valtionavustukset sekä valtionavustukset muihin liikuntaa edistäviin tarkoituksiin.

Liikuntalain ja siihen perustuvan liikunta-asetuksen tarkoituksena on säädellä liikunnan hallintoa, kehittämistä, yhteistyövelvoitetta sekä rahoitusta. Liikuntalaissa panostus on lasten ja nuorten kasvun kehittämisessä liikunnan avulla, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä

kansalaistoiminnan tukemisessa. Laki velvoittaa tarkkailemaan liikunnan vaikutuksia sekä vaatii tuottamaan liikunnan peruspalveluja. Liikunnan edistämistä säädellään liikuntalain lisäksi muilla asetuksilla ja säädöksillä. (Aaltonen 2001, 25-27.)

3 Liikuntaseuratoiminta suomessa

Vuosien saatossa tapahtuneet liikuntakulttuurin muutokset näkyvät olennaisesti myös suomalaisessa liikuntaseuratoiminnassa. Yksi merkittävä viime vuosikymmenten muutos on liikuntajärjestöjen organisoituminen Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n alle. Näin saatiin yksi yhtenäinen, kaikkia liikuntajärjestöjä palveleva organisaatiomuoto. Samalla muovautuivat useat muut liikunnan organisaatiot, rakenteet sekä järjestelmät uudelleen. Liikunnan kuullessa merkittävästi suomalaiseen kulttuuriin myös liikunta- ja urheilujärjestöjen sekä urheiluseurojen rooli on ollut aina vahvasti esillä kansalaisten liikuttajana. Seuratoiminnan kantavana voimana on ollut ja on yhä edelleen liikunnan kansalaistoiminta. (Koski 2009, 5; Heikkala & Koski 2000, 116.)

Järjestäytyneeseen liikuntatoimintaan osallistuminen on yhä suositumpaa, niin harrastajana kuin vapaaehtoisena kansalaistoimijana. Suomessa on yli 9000 liikunta- ja urheiluseuraa, joissa liikkuu yli miljoona suomalaista, lapsista ikääntyviin. Vapaaehtoisia toimijoita liikuntatoiminnan parissa oli vuonna 2005-2006 reilusti yli puoli miljoonaa. (Opetusministeriö 2010 d, 40; Opetusministeriö 2008, 70; SLU 2006, 6)

Urheilujärjestöt ovat määritelleet Hyvä Seura hankkeen yhteydessä urheiluseuran seuraavasti:

Seuran arvopohjana on Reilu Peli. Seuralla on innostava ja yhteisöllisyyttä rakentava johtamis- ja toimintakulttuuri. Seura tunnistaa toimintaympäristön tarpeet ja noudattaa yhdistystoiminnan periaatteita. Hyviä Seuroja on monenlaisia: Seura voi painottaa kilpa- ja huippu-urheilua, lasten ja nuorten toimintaa, aikuisten kunto- ja terveysliikuntaa, perheliikuntaa tai erityisliikuntaa. (SLU 2010 b.)

3.1 Seura- ja kansalaistoiminnan historia

Liikunnan ja urheilun sekä siihen liittyvän kansalaistoiminnan nähdään syntyneen 1800-luvun alussa, jolloin Keski-Euroopasta kohti pohjoista työntyivät kasvatus- sekä liikuntakulttuuri. Kaupunkeihin syntyi erinäisiä seuroja, kuten luistin- ja uimaseuroja. Ensimmäinen suomalainen urheiluseura oli vuonna 1856 perustettu purjehdusseura Segelföreningen i Björneborg. Myös voimisteluseuroilla oli erityinen merkityksensä suurruhtinaskunnassa. Vuosisadan lopussa olikin maassa jo 341 urheiluseuraa tai yhdistystä, joissa toiminta perustui vapaaehtoisuuteen. (SLU 2003, 4-5.)

Tämän jälkeen 1890-1910-luvuilla olikin urheilun järjestäytymisen aika. Liikunta ja urheilu kuuluivat vahvasti kansalaistoimintaan, jonka voimana yhä merkittävämminkin toimi kansalaisten

vapaaehtoisuus. 1800- luvun lopussa kilpaurheilu alkoi yleistyä ja ensimmäiset hiihtokilpailut pidettiin ilmeisesti vuonna 1879. Ulkomaisiin hiihtokisoihin osallistuttiin ensimmäistä kertaa vuonna 1892 Tukholmassa. Yleisseuramalli vakiintui vahvasti suomeen jolloin muun muassa Suomen Naisten Voimisteluliitto perustettiin vuonna 1896. 1900-luvun alussa syntynsä saivat merkittävät toimijat, kuten Suomen Voimistelu- ja Urheiluliitto, Suomen Palloliitto, Finlands Svenska Gymnastik- och Idrottsförbund ja Työväen Urheiluliitto. (SLU 2003, 6-7.)

1920-1930- luvuilla urheilulla oli merkittävä rooli kansan identiteetin kasvattajana. Maan sisällä tapahtuneet poliittiset järjestäytymiset vaikuttivat myös urheiluun muun muassa suojeluskunta-laisten ja työväen näyttäessä urheilullisia taitojaan. Valtio kannusti voimakkaasti liikkumaan, jotta kansalaiset pysyisivät terveisinä ja miehet sotakuntoisina. 1920- luvulla perustettiin valtion urheilulautakunta ja samoihin aikoihin alkoi valtio myöntää ensimmäistä kertaa tukea urheilulle. Suomesta oli tullut menestyvä ja identiteetiltään vahva urheilumaa, jonka todisti vuonna 1924 järjestettyjen Pariisin olympialaisten lukuisat mitalit. (SLU 2003, 8-9)

Sodanjälkeisissä hankalissa olosuhteissa Suomesta kehittyi vähitellen teollisuus yhteiskunta, jossa suuret ikäluokat alkoivat liikkua ja urheilutoiminta kehittyi entisestään. Tällöin alkoi muun muassa liikunnanohjaajien koulutus, jolla pyrittiin tuottamaan ammattilaisia kasvaviin liikunnan- ja urheilualan tarpeisiin. Veikkaus perustettiin vuonna 1940 ja avustusten jakaminen laajeni urheiluopistoihin sekä liikuntatieteisiin. 1950- luvulla alkoi liikuntapaikkoja valmistua yhä enemmän ja vuoden 1952 Helsingin olympialaiset takasivat Suomen näkyvyyden kehittyneenä yhteiskuntana myös maailmalla. (SLU 2003, 11.)

1960-1970- luvuilla valtio otti voimakkaan roolin yksilön eri elämänalueista, myös liikunnasta ja urheilusta. Liikunnan ja urheilun kunnon ja hyvinvoinnin merkitys korostui. Kuntiin perustettiin urheilusta huolehtiva osasto ja toiminta muuttui, niin kunnissa kuin urheilujärjestöissä varsin suunnitelmalliseksi. Suunnitelmallisuus näytti korostavan myös kilpailullisuutta, joka osaltaan vaikutti ehkä liikunnan ilon laantumiseen. Veikkauksen tuotot nousivat merkittäväksi keinoksi valtiolle tarjota yhä enemmän tukea urheiluseuroille, joiden määrätkin olivat jo suuret. Kaupallisuus nousi myös hiljalleen esille television alettua näyttää urheilua. (SLU 2003, 12-13)

Hyvinvointivaltion runko oli kehittynyt vahvaksi 1980- luvulla. Kunnat tarjosivat mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen ja kansalaisjärjestöt toteuttavat itse toimintaa, johon alkoi kuulua myös kuntoliikuntaa. Liikuntalajien määrä kasvoi valtavasti ja pienet sekä erikoisemmat

lajitkin löysivät tiensä Suomeen. Samalla järjestöjen määrä nousi huimasti. Vuonna 1980 otettiin käyttöön ensimmäinen liikuntalaki. (SLU 2003, 14-15.)

1990-luvulla lama vaikutti olennaisesti liikunnan ja urheilun kehitykseen. Kunnat joutuivat karsimaan palveluitaan, ja kansalaisjärjestöiltä pyydettiin jälleen apua liikuttajana sekä kansanterveyden edistäjänä. Ihmisten yksilölliset tarpeet ja vaatimukset alkoivat näkyä ja lajien rinnalle nousi yhä voimakkaammin erilaiset kuntoliikuntamuodot. Vuonna 1993 rakennemuutoksen yhteydessä syntyi Suomen Liikunta ja Urheilu ry (SLU) ja useat keskusjärjestöt lopettivat näin toimintansa. Opetusministeriö ryhtyi samalla jakamaan avustuksia liittokohtaisesti keskusjärjestöjen sijaan. Liikuntajärjestöihin alkoi kokonaisuutena kohdistua yhä enemmän kaupallisuus sekä erilaiset lait. (SLU 2003, 16-17.)

3.2 Seura- ja järjestötoiminnan kehityksen näkökulmat

Seura- ja yhdistystoiminnasta, puhuttaessa voidaan kehitystä tarkastella usealta eri kannalta. Siihen ovat vaikuttaneet merkittävästi kansalaistoiminnan historia, liikuntakulttuurin muutokset sekä siinä tapahtuneet uudelleen organisoinnit. (Koski 2009, 13.)

Ilmanen ja Itkonen (2000, 12-17, teoksessa Koski 2009, 13) kuvailevat kansalaistoimintojen muovautumista viidellä eri vaiheella seuraavasti: Kansalaisyhteiskunnan nousu joukkoliikkeenä 1800-luvun lopussa. Luokka-suomi ja myöhemmin puoluejohtoinen kansalaisyhteiskunta. Hyvinvointi-suomi 1960-1980, sekä pirstoutunut kansalaistoiminnan aika 1990-luvusta eteenpäin.

Itkonen (1996, 215) lajittelee yhdistystoiminnan kehityksen puhtaasti liikunnan ja urheilun alueesta neljään kauteen, jotka ovat järjestökulttuurin kausi (1900-1930), harrastuskilpailullinen kausi (1930-1960), kilpailullis-valmennuksellinen kausi (1960-1980) ja eriytyneen liikuntakulttuurin kausi (1980-). Ilmanen ja Itkonen (2000, 154-155, teoksessa Koski 2009, 14) kuvaavat kuudella eri vaiheella liikunnan kansalaistoimijoiden ja julkisen liikuntahallinnon välisiä suhteita, jossa alussa (n. -1900) kansalaistoiminta vastasi yksin kansalaisten liikuttamisesta ja lopulta nykyinen vaihe (n. 1990-), joka sisältää muun muassa säästöpuheita, liikunnan merkityksen perustelua ja räätälöityä toimintaa julkishallinnon mukaan.

Koski ja Heikkala (1998, teoksessa Koski 2009, 14-15) näkevät myös seurojen kehitykseen vaikuttaneen kolme lajiliittojen kehityksessä ilmenevää vaihetta, jotka ovat amatörismin vuosikymmen (1970-luku), joka sisälsi muun muassa epäsystemaattisen ja puolipäiväisen kilpailujärjestelmien luomisen. Institutionaalistumisen vuosikymmen (1980-luku), jolloin muun muassa toiminta ammattimaistui ja järjestelmällistyi. Tällöin myös resurssit parani ja kehitettiin uusia

tehtäviä ja toimenkuvia sekä annettiin enemmän huomiota myös kunto- ja elämysliikunnalle. Lopulta saavuttiin rakennemuutoksen ja eriytymisen vuosikymmenelle (1990-luku), jolloin muun muassa resurssit pienenivät laman johdosta ja liikuntajärjestöjen rakenteet kokivat muutoksia. Samalla liikuntakulttuuri eriytyi, joka tarkoitti moninaisia muutoksia toimintaympäristöön ja siirryttiin verkostomaisempaan toimintatapaan

3.3 Seuratoiminnan nykytila ja tulevaisuus

Laajat yhteiskunnalliset muutokset ovat muokanneet liikunta- ja urheiluseurojen toimintaa useilla eri tavoilla. Kuntien käynnissä olevat rakennemuutokset tulevat tekemään vielä lisää mullistuksia merkittävimmän kansalaistoiminnan eli urheiluseurojen ja liikuntajärjestöjen piiriin. Toiminta urheiluseuroissa on nykyään ammattimaista ja monipuolista. Yksilöt ja yhteiskunta asettavat urheiluseuroille vaatimuksia ja odotukset ovat erilaisia kuin ennen. Nykyään vaaditaan muun muassa eettisyyttä, ekologisuutta sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, ennen riittävää oli urheilun järjestäminen. Myös urheiluseuratoimintaan osallistuvien perheissä tavoitteet toiminnalle ovat varsin kirjavia. Toiset haluavat sen tähtäävän kilpailuun ja toiset taas laadukkaaseen kasvatukseen. Seurojen on siis kyettävä tarjoamaan kaikille sopiva vaihtoehto, joka taas luo valtavan haasteen urheiluseuratoimintaan. (Koski 2009, 125-127.)

Seuratoiminta on aina perustunut vapaaehtoiisiin kansalaisaktiiveihin, jotka pyörittävät toimintaa. Nykypäivän haasteena onkin, löytyykö urheiluseuroihin kohdistuvien vaatimusten kasvaessa enää riittävästi näitä vapaaehtoisia, jotka viitsivät pysyä toiminnassa mukana. Jotta toiminta pysyy tältä osin mielekkäänä, tulisi kiinnittää huomiota muun muassa yksittäisten seuratoimijoiden taakan keventämiseen. Vapaaehtoisten tueksi onkin osaan seuroista alettu palkata ammatillaisia. Palkkaamisen apuna toimii kolmevuotinen (2009-2011) valtion seuraturkikokeilu, jolla pyritään kehittämään seuratoimintaa koskevaa liikuntapolitiikkaa. (Koski 2009, 125-127.)

Niin positiiviset kuin negatiivisetkin kehityskulut tulevat jatkossa ohjaamaan seuratoiminnan tulevaisuutta. Nykyisiin urheiluseuroihin kohdistuvat vaatimukset yhdistettynä kuntatalouden epävakaaseen tilaan sekä väestön ikääntymiseen ovat seura- ja kansalaistoiminnan jatkumisen kannalta suuria kysymyksiä. Samalla olisi saatava inaktiiviset lapset ja nuoret houkuteltua sohvilta mukaan seuratoimintaan, jotta yhteistoiminnan jatkuminen edes tältä osin olisi mahdollista. Seuratoiminnalla on kuitenkin samalla hyvät mahdollisuudet kääntää ongelmat toisin päin ja kehittyä tulevaisuudessa. Ikääntyvien suuri määrä ja heidän aikaisemmat seurataustat voivat tarkoittaa myös kasvua seurojen vapaaehtoistyöntekijöiden sekä seura-aktiivien määrään. Samalla seuratoiminnan uskotaan keskittyvän tulevaisuudessa kasvavin määrin yhä enemmän

lasten ja nuorten liikuntaan. Myös aikuisliikunnan kehittäminen nähdään seuroille potentiaalisena voimavarana. Jos näin tulee käymään, löytyy urheiluseuroista toiminnan pyörittämiseen riittävästi niin harrastajia kuin seuratyöntekijöitäkin. (Koski 2009, 127-129.)

Yhteiskunnan kaupallistumisen myötä myös urheiluseurat ovat kaupallistuneet. Harrastajat koetaan asiakkaina, jotka maksavat toiminnasta. Tämä on muuttanut hiljalleen urheiluseurojen perinteisen yleishyödyllisen toiminnan kuvan joksikin aivan muuksi. Vaikka haasteet seuratoiminnan kehitykselle ovatkin siis suuret, uskotaan silti valoisaan tulevaisuuteen. Liikunnan terveys ja hyvinvointi vaikutukset ovat yhä paremmin ihmisten tiedossa ja sen seurauksena liikunnalliset elämäntavat poikivat harrastajia urheiluseuroihin. Koulutusjärjestelmät tuottavat liikunnan osajia, jotka taas mahdollistavat kehittyneemmän ja paremman seuratoiminnan toteuttamisen. Laadukas seuratoiminta puolestaan lisää seuran vetovoimaa. Seurojen on kyettävä sopeutumaan jatkuvasti muuttuviin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Vaikka liikuntalaki turvaakin seurojen toiminnan, on niiden oltava jatkuvasti varuillaan ja kyettävä todistamaan toiminnan tärkeys. Seurojen yhteiskunnallinen ja liikuntakulttuurinen merkitys on ollut ja tulee aina olemaan suuri. (Koski 2009, 129-130.)

3.4 Liikunnan kansalaistoiminnan tukeminen

Liikunnan järjestäminen on pääsääntöisesti liikuntajärjestöjen tehtävä. Toiminta järjestöissä on pitkälti vapaaehtoisten kansalaisaktiivien toteuttamaa. Opetusministeriö jakaa harkinnanvaraisista avustuksista valtakunnallisille liikuntajärjestöille, jotka taas tukevat paikallista kansalaistoimintaa muun muassa valmennus- ja koulutustoimintana. Avustuksiin oikeutettujen järjestöjen tulee täyttää tiettyjä kriteereitä, jotta tuen saaminen on ylipäätään mahdollista. Kuntien tehtävänä on puolestaan varsinainen seuratoiminnan tukeminen paikallisella tasolla. Kunnat saavat valtionosuuden, jolla voivat omien päätöksiensä mukaan tukea urheiluseuratoimintaa. Myös aluejärjestöjen tehtävänä on tukea seuratoimintaa, terveysliikuntaa sekä lasten- ja nuorten liikuntaa. Valtakunnalliset liikuntajärjestöt eivät sen sijaan voi käyttää valtion apurahoja suoraan seuratoiminnan avustamiseen ilman erillistä lupaa. Kyseisille liikuntajärjestöille tarkoitetut kehittämisavustukset on osoitettu sananmukaisesti alueellisten liikuntajärjestöjen yhteisiin kehittämis- ja kehittämistarkoituksiin sekä liikuntajärjestöjen yhteishankkeisiin. (Opetusministeriö 2010 a; Opetusministeriö 2010 b.)

Valtion liikuntamäärärahat koostuvat Veikkauksen voittovaroista sekä valtion budjettimäärärahoista. Vuonna 2008 valtion jakaman liikuntamäärärahan summa oli 106,7 miljoonaa euroa. Vuodelle 2009 valtion liikuntamäärärahaan budjetoitu summa oli noin 127,7 miljoonaa euroa.

Nousua edelliseen vuoteen oli siis noin 21 miljoonaa euroa. Valtion liikuntamäärärahoista yli 98% koostuu veikkausvoittovaroista. Liikunnan kansalaistoimintaan vuonna 2009 kohdistui 40,9 miljoonaa euroa. Summa sisälsi muun muassa lajiliittojen ja muiden liikuntajärjestöjen avustukset sekä seuratuon ja valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen kehittämisen määrärahat. (Opetusministeriö 2010 d, 11, 14.)

3.5 Seuratuki

Liikunta- ja urheiluseurojen toiminnan kehittämiseksi luotu seuratukihanke on parhaillaan ko-keilussa. Hanke on saanut alkunsa kansallisen liikuntaohjelman valmistelutoimikunnan ehdo- tuksesta. Vuosille 2009-2011 sijoittuvan hankkeen tarkoituksena on parantaa seuratoiminnan laatua, rekrytoida lisää vapaaehtoisia seuratyöntekijöitä ja edistää terveysliikuntaa sekä lasten ja nuorten liikuntaa. (Opetusministeriö 2010 c.)

Kehittämistukea voivat hakea kaikki rekisteröidyt urheiluseurat. Tukirahat ovat opetusministe- riön myöntämiä ja koostuvat Veikkauksen tuotosta. Rahojen jakamisesta vastaavat Suomen Liikunta ja Urheilu, Nuori Suomi ja Suomen Kuntoliikuntaliitto yhdessä lajiliittojen sekä valta- kunnallisten ja alueellisten liikuntajärjestöjen kanssa. Seuratoiminnan kehittämistukea voi hakea niin päätoimisen työntekijän palkkaamiseen kuin yleiseen toiminnan kehittämiseen. Tukea, jonka avulla seuroihin voitiin palkata päätoimisia työntekijöitä, haettiin ja jaettiin vain vuonna 2009. Seuran toiminnan kehittämiseen tukea voi hakea sen sijaan vuosittain. (Seuratuki 2010 a.)

Päätoimisten palkkaamisen tuella pyritään seuroihin saamaan kymmeniätuhansia uusia harras- tajia. Tuen tarkoituksena on myös parantaa nykyisten seuralaisten aktiivisuutta ja tyytyväisyyttä seuran toimintaan. Päätoimisen työntekijän palkkaamisen tukeminen saattaa mahdollistaa seu- roissa myös uudenlaisten toimintamallien kehittämisen. Tukemisen tarkkojen kriteereiden li- säksi hakemuksissa kiinnitettiin huomiota muun muassa seuran tavoitteeseen päätoimisen palkkaamisessa sekä erilaisten suunnitelmien ja toimenpiteiden yhteiskunnalliseen merkitsevyy- teen. (Seuratuki 2010 b.)

Seurat voivat hakea tukea myös toiminnan kehittämiseen. Tukea voi hakea joko lasten ja nuor- ten liikunnan tai aikuisten terveysliikunnan kehittämiseen. Vuodelle 2010 jaossa on 600 000 euroa lasten ja nuorten liikuntaan ja 150 000 euroa aikuisten terveyttä edistävään toimintaan. Toiminnan kehittämiseen tarkoitettun tuen saaminen edellyttää myös tarkkojen kriteereiden

täyttymistä. Näitä ovat muun muassa tarkka suunnitelma ja tavoite toiminnasta sekä raportointi sen sisällöstä. Yleisiä tuen piiriin kuuluvia toimia ovat muun muassa koulutukset, välinehankinnat sekä tilavuokrat. (Seuratuki 2010 c.)

Seuratuen tarkoituksena on vastata kasvavaan kysyntään ja odotuksiin, joita seuroille on syntynyt. Myös seurojen sisällä tehtävät ovat tulleet vaativammiksi ja toiminnan kulut nousseet. Seuratuella pyritään auttamaan seuroja taloudellisesti sekä pitämään toiminta nyky-yhteiskunnan vaatimalla tasolla. (Opetusministeriö 2008, 70-71.)

4 Salon kaupunki

Salon kaupunki sijaitsee Lounais-Suomessa ja kuuluu Varsinais-Suomen maakuntaan. Salossa on noin 55 000 asukasta ja pinta-alaltaan se on noin 2 100 neliökilometrin kokoinen. Turkuun on Salosta matkaa 52 km ja Helsinkiin 114 km. Salo sijaitsee Halikon lahden pohjukassa, josta avautuu lopulta yhteys Saaristomerelle. Kaupungin lävitse virtaa Uskelanjoki, joka kaupungin kohdalla muuttuu Salonjoeksi. (Wikipedia 2010.)

Ensimmäiset asukkaat Saloon tulivat noin 7000 vuotta sitten. Tällöin vain korkeimmat mäet olivat veden pinnan yläpuolella. Salo on historiassa ollut keskeisten reittien vuoksi merkittävä kauppapaikka, sillä niin purjehdus- kuin lopulta tieyhteydet olivat hyvät. Ensimmäisenä varsinaisena Salon kyläläisenä pidetään seppä Lauria 1680-luvulta. Salosta kehittyi hiljalleen kaupala vuonna 1887 ja kaupunki vuonna 1960. Salo on ollut 1920-luvulta alkaen tunnettu elektroniikkatuotteiden valmistuksesta ja matkapuhelinyhtiö Nokia onkin tällä hetkellä alueen suurin työllistäjä. (Wikipedia 2010.)

4.1 Kuntaliitos

Yksi maamme suurimmista kuntaliitoksista tapahtui 1.1.2009. Tällöin Salon seudun kymmenen kuntaa Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Salo, Suomensjärvi ja Särkisalo yhdistyivät Salon kaupungiksi. Päätös kuntaliitoksesta tehtiin 11.6.2007 kuntajakoselvittäjä Arto Kosken esityksen mukaan. Uuden kunnan vaakunaksi valittiin entisen Halikon kunnan vaakuna. (Salo2009 2010.)

Kuntaliitoksen taustalla oli vuonna 2005 valtion käynnistämä kunta- ja palvelurakenneuudistus. Kuntaliitoksella haluttiin turvata kuntien vastuulla olevat hyvinvointipalvelut kaikille asukkaille. Uudistuksen tarkoituksena on kehittyä eheäksi, toimintakykyiseksi ja elinvoimaiseksi kunnaksi. (Salo2009 2010.) Uuden kunnan visio kirjattiinkin vuonna 2007 seuraavasti:

Salo on 2010-luvulla kymmenen kunnan taitavasti yhdistynyt, kehittyvä viherkaupunki, jossa luova teknologia, rikas kulttuuri ja vireä maaseutu kohtaavat ja jossa eri-ikäisten ihmisten on hyvä elää, opiskella, tehdä työtä ja harrastaa (Salo2009 2010).

4.2 Salon kaupungin nykytila ja tulevaisuuden suunnitelmat

Kuntaliitoksen myötä syntyneen strategiasuunnitelman järjestelytoimikunta hyväksyi 15.1.2008. Helmikuussa 2009 käynnistyi uuden strategian valmistelu, jossa määriteltiin kaupungin perustehtävät, arvot, visiot ja tavoitteet vuodelle 2010. Myös kuntalaiset pääsivät kertomaan oman mielipiteensä kaupungin kehittämisestä avoimella verkkohaastattelulla, johon osallistuikin 5 111 vastaajaa. Haastattelun perusteella kaupungin menestystekijöiksi hahmottuivat yhteisöllisyys, koulutus, henkilöstö, lapset ja nuoret, työllisyys, sekä luonto ja ympäristö. (Salon kaupunki 2010 a.)

Strategiatyön pohjalta syntynyt uusi visio vuodelle 2020 on seuraavanlainen:

”Salo on hyvien palvelujen, monipuolisen elinkeinoelämän ja korkean osaamisen kasvava viherkaupunki, joka toimii vastuullisesti ja rohkeasti ihmisen ja ympäristön parhaaksi.”

Lokakuussa 2009 hyväksytyssä strategiassa määriteltiin kaupungin perustehtäväksi peruspalveluiden järjestäminen niin, että Salossa on hyvä elää, asua ja yrittää. Arvoiksi taas määriteltiin rohkeus, oikeudenmukaisuus ja vastuullisuus. (Salon kaupunki 2010 b.)

Vuodelle 2010 keskeisiksi asetetut tavoitteet on jaoteltu viiteen eri kohtaan. Ensimmäisenä on palvelutoiminnan sujuvuus ja ydinprosessien läpikäynti sekä johtamisjärjestelmään selkeyden luominen. Seuraavina tulevat kuntauudistuksen hallittu toteutus sekä nuorten työllistäminen, yrittäjyyden edistäminen ja osaavan työvoiman pitäminen paikkakunnalla elinkeinorakenteen muutostilanteesta huolimatta. Neljäntenä tavoitteena on investointien, kuten kaupungintalon rakennuttaminen ja yksityisten rakennushankkeiden kaavoituksien edistäminen. Viidentenä tavoitteena on talouden tasapainottaminen, jolla tarkoitetaan muun muassa positiivista tulosta tilikaudesta sekä veroprosentin pitoa 18 prosentissa. (Salon kaupunki 2010 b.)

Salon kaupunki elää rakennemuutoksen aikaa, sillä kunnassa on menetetty yli 2000 työpaikkaa viimeisen vuoden aikana lähinnä teollisuuden alueelta. Yllättävän suuret vähennykset johtivat kaupunginhallituksen hakemaan Salolle äkillisen rakennemuutoksen alueen nimikettä. Valtioneuvosto hyväksyi hakemuksen 17.9.2009. Rakennemuutos halutaan nähdä Salossa positiiviseen suuntaan ohjaavana, vaikka sen tiedetään sisältävän epämiellyttäviä elementtejä. Selviytyminen tilanteesta vaatii muun muassa toimintamallien muokkaamista ja panostusta uusien elinkeinomallien kehittämiseen. Äkillisen rakennemuutosalueen nimikkeellä mahdollistuu erilaisten tukien hakeminen juuri näihin elinkeinoelämää elvyttäviin hankkeisiin. Rakennemuutos nimike säilyy Salolla vuoteen 2011 saakka. (Salon kaupunki 2010 c.)

4.3 Salon liikuntapalvelut sekä liikuntajärjestöt ja urheiluseurat

Salon kaupungin liikuntaelämä on aktiivista niin kesäisin kuin talvisin. Urheilun ja liikunnan keskipisteenä toimii keskustan tuntumassa sijaitseva urheilupuisto. Liikuntatoimintaa järjestävät kaupungin liikuntapalvelut, yksityiset yrittäjät sekä lukuisat yhdistykset. Harrastustoimintaa löytyy niin lapsille, nuorille, perheille, työikäisille, eläkeläisille kuin erityisryhmille. Liikuntapalvelujen osasto toimii sivistystoimen toimialan alaisuudessa. Liikuntapalveluiden liikuntatoimiston henkilöstöön kuuluu 14 työntekijää, joista kuusi on liikunnanohjaajia. Vs. liikuntatoimen johtajana toimii Urpo Sorsa. (Mäkinen, M. 2.3.2010.)

Liikuntapalvelut jakavat vuoroja noin 50 koulun liikuntasaleihin, kuuteen liikuntahalliin, 12 kuntosaliin, uimahalliin sekä jäähalliin. Ulkoliikuntapaikoista liikuntapalvelut hallinnoivat noin 50 kilometriä pururatoja sekä vaellusreittejä, 50 ulkokenttää, joista 17 on nurmikenttiä, 12 yleisurheilukenttää sekä 25 uimarantaa/ -paikkaa. Salosta löytyy lähes 150 liikuntajärjestöä ja urheiluseuraa, jotka tarjoavat mahdollisuuden monipuoliseen liikunnan harrastamiseen. Järjestöille ja seuroille, jotka ovat olleet vähintään vuoden rekisteröityneinä, kaupunki tarjoaa ilmaiset liikuntapaikat osana liikuntatoiminnan tukemista. (Mäkinen, M. 2.3.2010)

4.4 Liikuntatoiminnan tukeminen Salossa

Salon kaupungin liikunta- ja nuorisolautakunta jakaa avustuksia opetusministeriön ja valtioneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Liikunta- ja nuorisolautakunta voi jakaa avustuksia erityisryhmistä myös yhdistyksille, jotka eivät kuulu opetusministeriön tukemiin järjestöihin. Avustusten myöntäminen vaatii tiettyjen avustussäännöissä määriteltujen edellytysten täyttymistä. Salon kaupungin tarjoamat rahalliset avustusmuodot ovat toiminta-avustus, kohdeavustus sekä stipendit. (Salon kaupunki 2010 d.) Avustussäännöt ja avustusmäärärahan jakoperusteet löytyvät tämän työn liitteistä (Liite 2).

Toiminta-avustuksen määrä on noin 70 % myönnetystä kokonaisavustusmäärärahasta. Vuonna 2010 toiminta-avustuksiin on varattu 186 000 euroa. Avustuksen jakamisessa käytetään painotettua pisteytystä, jonka avulla pyritään kannustamaan yhdistyksiä liikuttamaan erityisesti lapsia ja nuoria, erityisryhmiä sekä ikääntyviä. Toiminta-avustuksen suuruudessa huomioidaan myös yhdistyksen oma varainhankinta ja toiminta-avustuksen määrä voi olla maksimissaan 50 % yhdistyksen koko toimintakuluista. (Salon kaupunki 2010 d.)

Liikuntatoimintaan tarkoitettujen kohdeavustusten määrä vuonna 2010 on 79 500 euroa eli noin 25 % kokonaisavustusmäärärahoista. Kohdeavustukset jaetaan neljään eri kategoriaan. Koulutusavustus (n. 20 000 e) sisältää muun muassa valmentajien, ohjaajien ja toimitsijoiden koulutuksen tukemista. Kartta-avustus (n. 25 000 e) tukee suunnistuskarttojen tekoa seuratyönä. Kansainvälisen toiminnan tukeminen (n. 22 000 e) käsittää muun muassa kansainvälisistä kilpailuista ja leireistä syntyvien kustannusten tukemista. Nuorten maajoukkueurheilijoiden tukeminen (n. 12 500 e) sisältää muun muassa maajoukkuekilpailujen ja -leirien tukemisen. (Salon kaupunki 2010 d.)

Urheilijastipendeihin käytetään avustussummasta noin 5 %. Vuonna 2010 tämä summa on noin 10 000 euroa. Stipendin voi saada yksilö tai joukkue täyttämällä joko urheilijastipendisääntöjen kriteerit tai joukkuekilpailujen urheilustipendisäännöt. (Salon kaupunki 2010 d.)

5 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimusongelmat

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Salon kaupungin urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien tyytyväisyyttä avustuksiin sekä kuinka tärkeänä he kokevat eri avustusmuodot. Tutkimuksessa haluttiin selvittää myös mielipiteitä avustusten hakemisen helppoudesta. Selvityksellä pyrittiin löytämään myös niitä avustusjärjestelmän seikkoja, jotka yhdistysten edustajien mielestä erityisesti vaativat kehittämistä. Tutkimuksen avustusosio oli osana laajempaa tutkimusta, jossa selvitettiin yhdistysten tyytyväisyyttä Salon kaupungin liikuntapalveluiden toimintaan.

Tutkimusongelmat olivat seuraavat:

- 1) Kuinka helppona avustusten hakeminen koettiin?
- 2) Kuinka tärkeänä avustusmuodot koettiin?
- 3) Kuinka tyytyväisiä avustusten sääntöihin oltiin?
- 4) Kuinka tärkeänä eri kohdeavustuskohde koettiin?
- 5) Kuinka tärkeänä koettiin toiminta-avustuksen piiriin kuuluvien ryhmien liikuttaminen?

6 Menetelmät

6.1 Kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmänä olivat kaikki Salon kaupungin urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajat, pääasiallisesti puheenjohtajat. Kyselyä lähetettiin 147 ja vastauksia saatiin 58. Vastausprosentiksi muodostui näin ollen 39,5 %. Vastaajista yleisseurojen edustajia oli 17, lajiseurojen edustajia 33 ja erityisjärjestöjen edustajia 8.

6.2 Mittarin laadinta ja kyselyn järjestäminen

Kysely tehtiin Webropol- kysely- ja tiedonkeruuohjelmalla 18.2.2010 (Liite 1). Kysely lähetettiin sähköpostina 137 yhdistyksen edustajalle sekä kymmenen paperiversiona niille, joilla ei ollut sähköpostiosoitetta. Kyselyn avustusosio oli osa laajempaa tutkimusta, jossa haluttiin selvittää Salon kaupungin urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien tyytyväisyyttä liikuntapalveluiden toimintaan. Vastausaikaa kyselyyn annettiin kaksi viikkoa, perjantaihin 5.3.2010 saakka. Yhdistykset, jotka eivät olleet vastanneet kyselyyn viikon sisällä, saivat muistutus viestin kyselyyn vastaamisesta.

Tutkimuksessa käytettiin valintakysymyksiä sekä avointa kysymystä, jonka avulla oli mahdollista kertoa lopuksi yleisiä mielipiteitä koskien avustuksia. Kysymyksissä koskien avustuksia oli mahdollista valita sopivin arvio asteikolta 1-6 tai valita en osaa sanoa vaihtoehto.

Mihinkään kysymykseen ei ollut pakollista vastata, joten vastaamatta jätetyt kohdat tulkittiin en osaa sanoa -vaihtoehdoksi. Tutkimuksessa kysymysten väliset varsinaiset vastausmäärät vaihtelivat tämän vuoksi jonkin verran.

6.3 Tilastolliset menetelmät

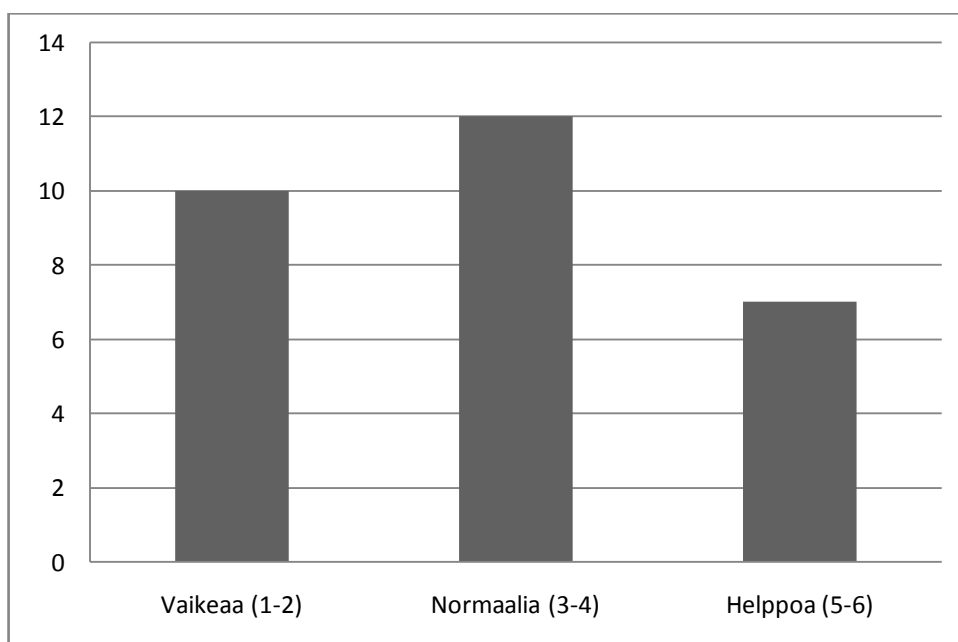
Tulosten tarkeastelussa käytettiin Excel taulukkolaskentaohjelmaa. Tutkimuksessa kyselyn tuloksia tarkasteltiin keskiarvoina ja keskihajontana sekä absoluuttisina frekvensseinä. Tilastollisen merkitsevyyden rajana pidettiin $P < 0,05$.

7 Tulokset

7.1 Avustusten hakemisen helppous

Vastaajat (n=52) kokivat toiminta-avustuksen hakemisen helppouden keskiarvolla $3,1 \pm 1,3$. Vastaajista kaksi koki hakemisen erittäin helpoksi.

Vastaajat (n= 38) kokivat kohdeavustuksen hakemisen helppouden keskiarvolla $3,3 \pm 1,4$. Vastaajista 20 valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

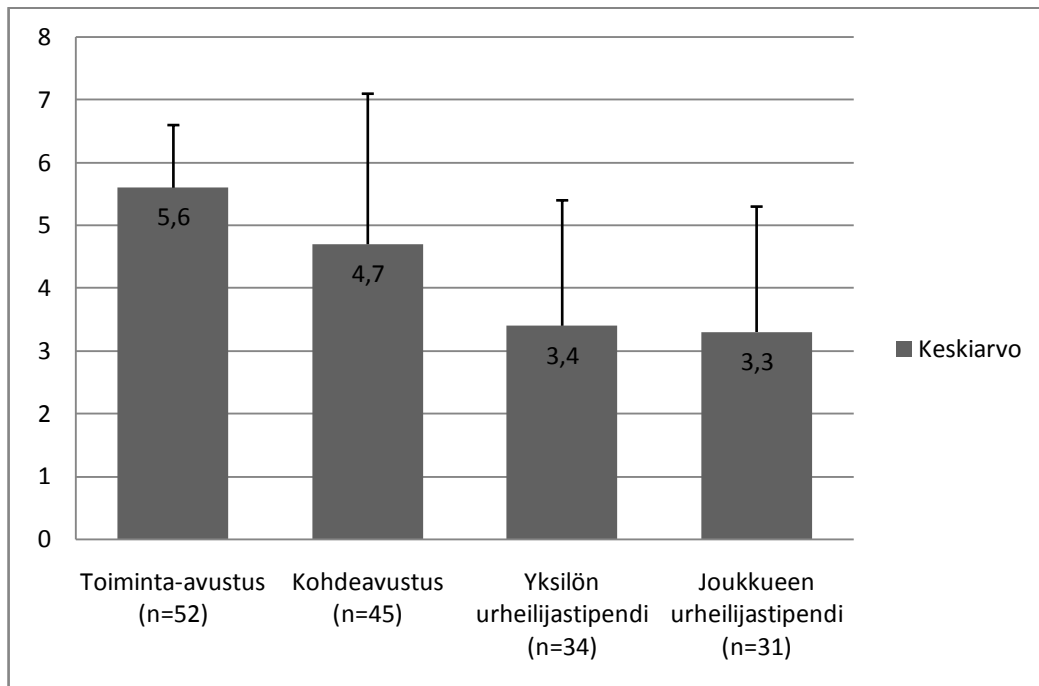

Kuvio 2. Vastaajien mielipiteiden jakauma stipendien hakemisen helppoudesta (n=29)

Stipendien hakemisen helppouden vastaajat (n=29) kokivat keskiarvolla $3,2 \pm 1,5$. (Kuvio 2.) Vastaajista 29 valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

Avustusten hakemisen helppouden mielipiteet jakautuivat voimakkaasti. Hankalana koettiin täytettävien lomakkeiden suuri määrä sekä niissä vaadittava yksityiskohtaisuus. Vaikeana pidettiin myös lomakkeiden epäkäytännöllisyyttä. Lomakkeissa vaadittavien tietojen pohjalta toiminta-avustuksen jakamista pidettiin muutamien yhdistysten mielestä sääntöihin nähden oikeudenmukaisena, mutta yhdistyksen kannalta työläännä. Avustusten hakemisen helppous koettiin asteikolla yleisesti keskinkertaisena, mutta siitä haluttiin helpompaa. Taustamuuttujia vertaillaessa arviot avustusten hakemisen helppoudesta eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

7.2 Avustusmuotojen tärkeys

Kuvio 3. Vastaajien mielipiteiden jakauma avustusmuotojen tärkeyden kokemisesta asteikolla 1-6 (1= ei lainkaan tärkeää ja 6 erittäin tärkeää)

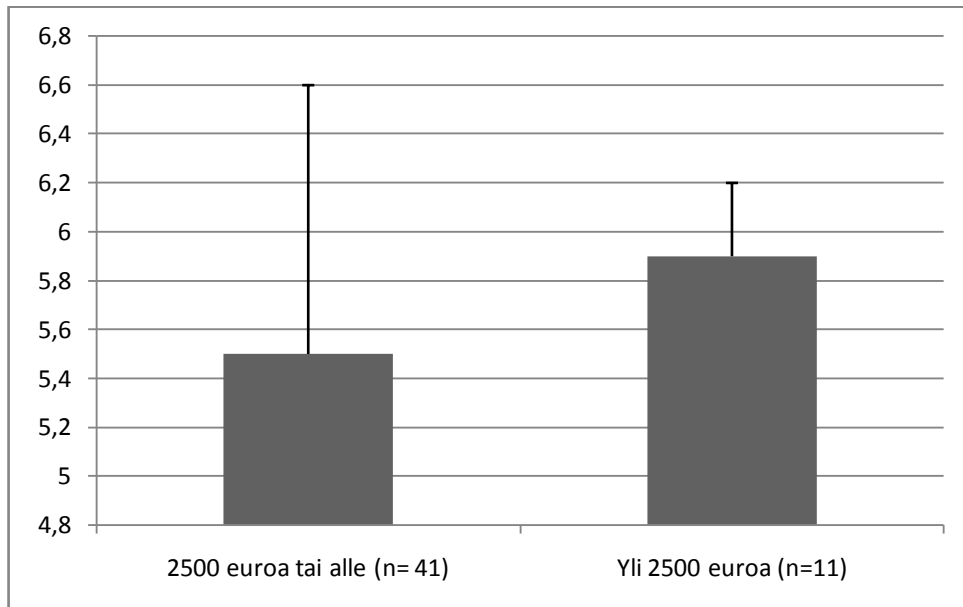
Vastaajat (n= 52) kokivat toiminta-avustuksen tärkeyden keskiarvolla $5,6 \pm 1,0$. (Kuvio 3.) Vastaajista yksi ei kokenut toiminta-avustusta lainkaan tärkeänä. Kuusi vastaajista valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

Kohdeavustuksen tärkeyden vastaajat (n=45) kokivat keskiarvolla $4,7 \pm 2,4$. (Kuvio 3.) Vastaajista neljä ei pitänyt kohdeavustusta lainkaan tärkeänä ja 22 piti kohdeavustusta erittäin tärkeänä.

Urheilijan yksilöstipendin tärkeyden vastaajat (n= 34) kokivat keskiarvolla $3,4 \pm 2,0$. (Kuvio 3.) Vastaajista urheilijan yksilöstipendiä ei lainkaan tärkeänä piti 10 vastaajaa ja erittäin tärkeänä kahdeksan vastaajaa. 24 vastaajaa valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

Vastaajat (n= 31) kokivat joukkueurheilun urheilustipendin tärkeyden keskiarvolla $3,3 \pm 2,0$. (Kuvio 3.) Vastaajista 27 valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

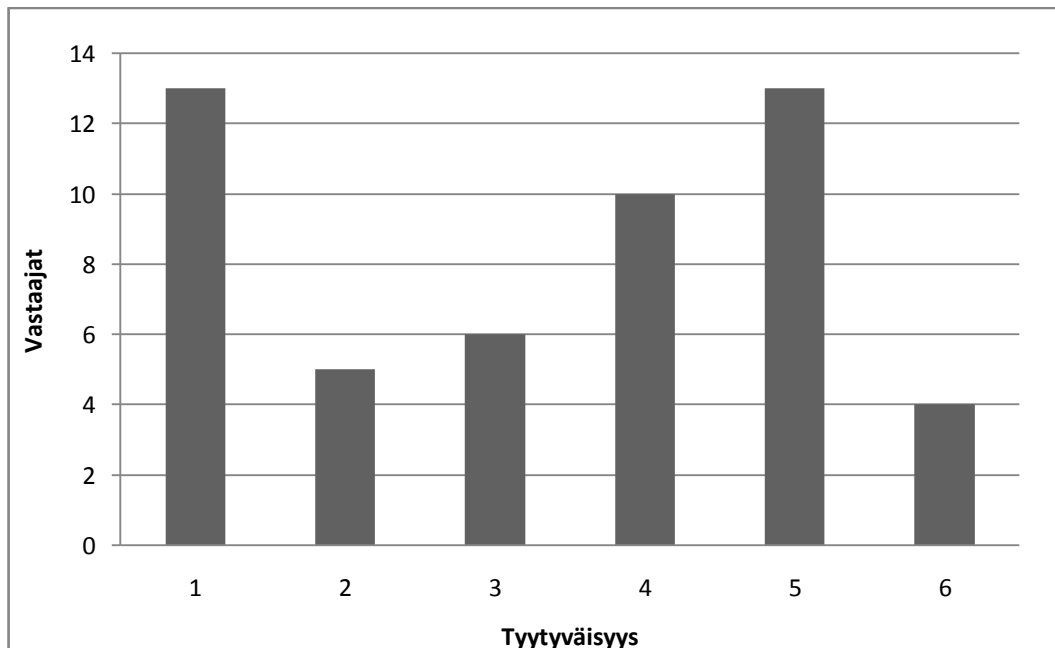
Liikuntapaikkojen maksuttomuuden tärkeyttä vastaajat (n=56) arvioivat keskiarvolla $5,8 \pm 0,3$. Vastaajista yksikään ei valinnut ei lainkaan tärkeä vaihtoehtoa. Kaksi vastaajista valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

Kuvio 4. Vastaajien mielipiteiden keskiarvo avustusten määrän vaikutuksesta toiminta-avustuksen tärkeyden kokemiseen asteikolla 1-6 (1= ei lainkaan tärkeää ja 6 erittäin tärkeää)

Vähemmän avustuksia (alle 2500 euroa) saaneiden yhdistysten (n=41) edustajat arvioivat toiminta-avustuksen vähemmän tärkeäksi ($5,5 \pm 1,1$) kuin enemmän avustuksia (yli 2500 euroa) saaneiden yhdistysten (n=11) edustajat ($5,9 \pm 0,3$), $P= 0,03$ (Kuvio 4.)

7.3 Tyytyväisyys avustusten sääntöihin

Kuvio 5. Vastaajien (n=51) mielipiteiden jakauma toiminta-avustuksen sääntöjen tyytyväisyydestä asteikolla 1-6 (1= erittäin tyytymätön ja 6= erittäin tyytyväinen)

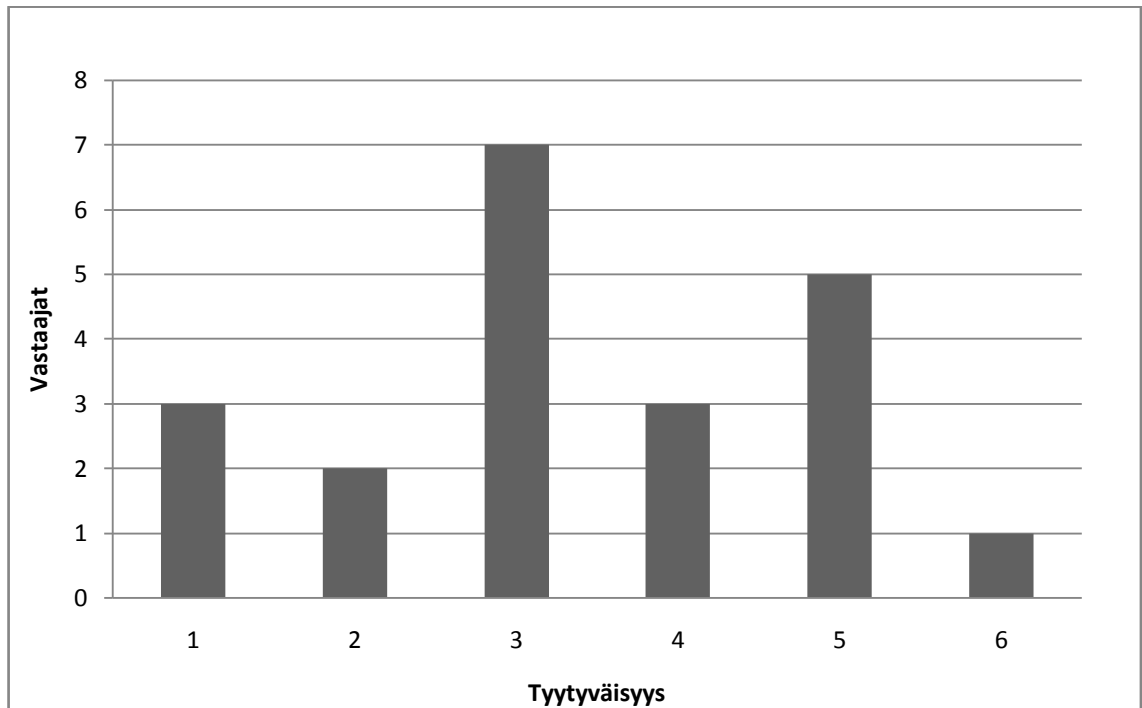
Toiminta-avustusten sääntöihin vastaajat (n= 51) kokivat tyytyväisyyttä keskiarvolla $3,3 \pm 2,2$. 13 vastaajaa oli erittäin tyytymätön toiminta-avustuksen sääntöihin. Seitsemän vastaajaa valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon. (Kuvio 5.)

Alle 200 jäsenen yhdistyksen edustajat (n=33) arvioivat tyytyväisyyttä toiminta-avustuksen sääntöihin keskiarvolla $3,5 \pm 1,8$ ja yli 200 jäsenen yhdistyksen edustajat (n=18) keskiarvolla $3,2 \pm 1,2$. Arvioista syntyvä ero ei ole tilastollisesti merkitsevä.

Erityisesti toiminta-avustuksen sääntöjen suhteen mielipiteet jakautuivat voimakkaasti. Useat pienten yhdistysten edustajat kokivat kärsivänsä epäoikeudenmukaisuutta suuria yhdistyksiä kohtaan. Toiminta-avustuksen määrään olennaisesti vaikuttavan ihmisten liikuttamisen/harrastamisen ja siihen liittyvän pisteytysjärjestelmän koettiin suosivan liikaa suuria yhdistyksiä. Joukkuelajeja harjoittavien yhdistysten koettiin myös hyötävän enemmän toiminta-avustuksesta kuin yksilölajien yhdistysten. Kuntaliitoksen myötä uusiutuneet avustussäännöt koettiin joidenkin yhdistysten edustajien mielestä hyvinä ja joidenkin huonoina verrattuna aikaisempiin avustussääntöihin. Arviot tyytyväisyydestä avustusten sääntöihin vaihtelivat suuresti, vaikka yhdistysten taustamuuttujat olivatkin samankaltaisia. Avustussääntöjen tyytyväisyyteen liittyvien arvioiden eroavaisuudet eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

Vastaajat (n= 39) kokivat kohdeavustuksen sääntöihin tyytyväisyyttä keskiarvolla $3,4 \pm 1,6$. Yksi vastaajista oli erittäin tyytyväinen kohdeavustuksen sääntöihin.

Urheilijastipendisääntöihin vastaajat (n=25) kokivat tyytyväisyyttä keskiarvolla $3,3 \pm 1,5$. Vastaajista 33 valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon ja yksi vastaajista koki olevansa erittäin tyytyväinen urheilijastipendisääntöihin.

Kuvio 6. Vastaajien (n=21) mielipiteiden jakauma joukkuekilpailujen urheilijastipendisääntöjen tyytyväisyydestä

Vastaajat (n= 21) kokivat joukkuekilpailujen urheilijastipendisääntöihin tyytyväisyyttä keskiarvolla $3,4 \pm 1,4$. Vastaajista 37 valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon. Yksi vastaajista koki olevansa joukkuekilpailujen urheilijastipendisääntöihin erittäin tyytyväinen. (Kuvio 6.)

7.4 Kohdeavustuskohhteiden tärkeys

Vastaajat (n=48) kokivat koulutusavustuksen tärkeyden keskiarvolla $4,9 \pm 1,5$. Vastaajista 26 arvioi koulutusavustuksen erittäin tärkeäksi.

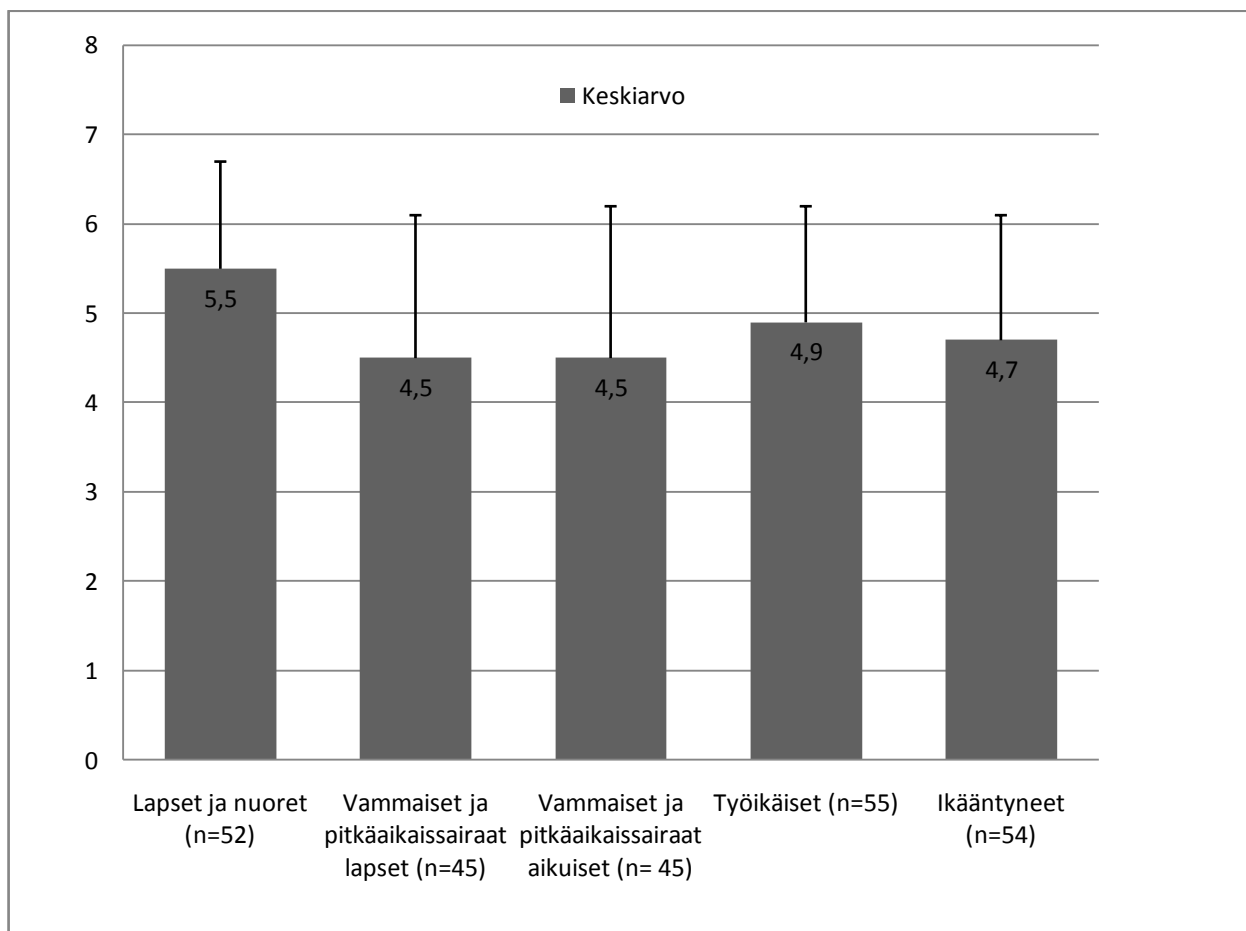
Vähemmän avustuksia (alle 2500 euroa) saaneiden yhdistysten (n= 38) edustajat arvioivat koulutusavustuksen vähemmän tärkeäksi ($4,7 \pm 1,5$) kuin enemmän avustusta (yli 2500 euroa) saaneiden yhdistysten edustajat ($5,9 \pm 0,4$), $P= 0,0002$.

Kartta-avustuksen tärkeyden vastaajat (n=37) kokivat keskiarvolla $2,6 \pm 2,0$. Vastaajista 21 ei osannut sanoa mielipidettään kartta-avustuksen tärkeydestä.

Kansainvälisen toiminnan tukemisen tärkeyden vastaajat (n=41) arvioivat keskiarvolla $3,3 \pm 1,8$.

Vastaajat (n=40) arvioivat nuorten maajoukkueurheilijoiden tukemisen tärkeyden keskiarvolla $3,3 \pm 1,9$. Vastaajista 11 ei pitänyt nuorten maajoukkueurheilijoiden tukemista lainkaan tärkeänä ja kahdeksan piti sitä erittäin tärkeänä.

7.5 Toiminta-avustuksen piiriin kuuluvien ryhmien liikuttamisen tärkeys

Kuvio 7. Vastaajien mielipiteiden keskiarvo toiminta-avustuksen piiriin kuuluvien ryhmien liikuttamisen tärkeydestä asteikolla 1-6 (1= ei lainkaan tärkeää ja 6= erittäin tärkeää)

Vastaajat (n=52) kokivat lasten ja nuorten (alle 20 vuotta) liikuttamisen tärkeyden keskiarvolla $5,5 \pm 1,2$. Vastaajista 38 arvioi lasten ja nuorten liikuttamisen erittäin tärkeäksi. (Kuvio 7.)

Yhdistysten edustajat, joissa jäsenistä yli puolet oli alle 20-vuotiaita (n=12), arvioivat lasten ja nuorten liikuttamisen tärkeyden keskiarvolla $5,8 \pm 0,9$ ja yhdistysten edustajat, joissa jäsenistä vähintään puolet oli yli 20-vuotiaita (n=40), keskiarvolla $5,4 \pm 1,2$. Arvioiden ero ei ole tilastollisesti merkitsevä.

Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten ryhmien (alle 20 vuotta) liikuttamisen tärkeyden vastaajat (n=45) arvioivat keskiarvolla $4,5 \pm 1,6$.

Vastaajat (n=55) kokivat työikäisten liikuttamisen tärkeyden keskiarvolla $4,9 \pm 1,3$. Yksi vastaajista ei kokenut työikäisten liikuttamista lainkaan tärkeänä.

Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden aikuisten ryhmien liikuttamisen tärkeyttä vastaajat (n=45) arvioivat keskiarvolla $4,5 \pm 1,7$. Vastaajista 13 valitsi en osaa sanoa vaihtoehdon.

Vastaajat (n=54) arvioivat ikääntyneiden liikuttamisen tärkeyden keskiarvolla $4,7 \pm 1,4$. Vastaajista kaksi ei kokenut ikääntyneiden liikuttamista lainkaan tärkeänä.

8 Pohdinta

Tutkimuksen päälöydöksenä voidaan pitää urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten edustajien kokevan liikuntapaikkojen maksuttomuuden avustusmuotona erittäin tärkeäksi. Ne muutamien yhdistysten edustajat, jotka eivät kokeneet liikuntapaikkojen maksuttomuutta tärkeänä tai eivät osanneet sanoa mielipidettään, eivät myöskään tarvitse kaupungin liikuntapaikkoja toimintojensa järjestämiseen. Yhtenä tutkimuksen päätuloksena voidaan pitää myös mielipiteiden voimakasta vaihtelua yhdistyksittäin. Vaikka taustamuuttujien perusteella yhdistysten malli saattoi olla pürteiltään samankaltainen, olivat näkemykset kuitenkin usein varsin toisistaan poikkeavia. Tämä näkyy tulosten suurena keskihajontana. Erityisesti toiminta-avustukseen liittyvät kysymykset jakoivat yhdistysten edustajien mielipiteet ja avoimen kysymyksen kommentit koskivatkin suurimmaksi osaksi ja tavalla tai toisella toiminta-avustusta.

Avustusten hakeminen koettiin yhdistysten edustajien mielestä helppoudeltaan yleisesti keskinkertaisena. Tuloksista oli havaittavissa suuret vaihtelut. Toiset pitivät hakemista helpompana ja toiset vaikeampana. Hakemisen kuvailtiin olevan epäkäytännöllistä ja liian työlästä useiden lomakkeiden ja niiden yksityiskohtaisen täytön vuoksi. Avustusten hakemisen helppouden näkemyserot voivat johtua hakijoiden erilaisista taidoista täyttää lomakkeita. Hakemiseen tarvitaan myös yhä enemmän internetiä, jonka käytön esimerkiksi vanhemmat ihmiset voivat kokea hankalana. Kyseistä näkemystä puoltaa myös Kuuselan ja Paanasen (2010) toteamus, jossa heidän mielestään internetin käytön taitojen epätasaisuuteen vaikuttaa niin ikä, koulutus, sosiaaliryhmä kuin asuinpaikka. Lomakkeet tulee täyttää huolellisesti ja niistä tulee selvittää riittävästi tietoja, jotta ei synny epäselvyyksiä. Lomakkeita voisi kuitenkin kehittää saadun palautteen perusteella käytännöllisemmiksi. Kohdeavustuksen ja erityisesti stipendien hakemisen helppoudesta useilla yhdistyksillä ei ollut mielipidettä. Tämä voi kertoa siitä, että yhdistyksillä ei ole riittävästi tietoa kyseisen tukimuodon hakemisen mahdollisuudesta tai sitten tämä vaihtoehto on vain jätetty käyttämättä. Tulokset osoittavat, että useat yhdistykset haluavat avustusten hakemisen joka tapauksessa helpommaksi.

Avustusmuodoista toiminta-avustus koettiin tärkeydeltään erittäin suureksi. Myös kohdeavustus koettiin tärkeänä. Urheilijan yksilöstipendi ja joukkueurheilun urheilustipendi koettiin tärkeydeltään keskinkertaisena. Kohdeavustuksen ja stipendien tärkeyden arvioiden suuret keskihajonnat kertovat vastaajien mielipiteiden vaihdelleen voimakkaasti. Stipendien tärkeydestä usean yhdistyksen edustajat eivät osanneet sanoa mielipidettä, joten stipendien voidaan päätellä olevan monelle vieras avustusmuoto. Toiminta-avustuksen kokeminen tärkeydeltään suureksi

voi johtua siitä, että kyseinen avustus on yleisin yhdistyksille myönnettävä avustusmuoto ja siihen on varattu 70 % koko liikuntatoiminnan tukemiseen tarkoitetuista avustusmäärärahoista. Kohdeavustuksen tärkeyden kokemisen suuresti vaihtelevat arviot saattavat johtua siitä, että avustusta saaneet kokevat sen tärkeydeltään suurena ja ne, jotka eivät ole saaneet kohdeavustusta tai ymmärtäneet hakea kyseistä avustusta, kokevat sen tärkeydeltään vähäiseksi tai mitättömäksi. Yhtenä päälöydöksenä pidettyä liikuntapaikkojen maksuttomuuden tärkeyttä ei kyseenalaistanut yksikään vastaaja, joka käyttää kaupungin omistamia liikuntapaikkoja. Kaupungeissa harvinaisuutena oleva liikuntapaikkojen maksuttomuus sai salolaisten yhdistysten edustajien puolelta kiitosta ja osoittaa siis heidän kokevan tämän avustusmuodon tärkeydeltään erittäin suureksi toiminnan kannalta.

Avustuksia 2500 euroa tai enemmän saaneiden yhdistysten edustajien arvioista oli havaittavissa tilastollinen merkitsevyys toiminta-avustuksen tärkeänä kokemiseen ($P < 0,05$). Merkitsevyyttä voidaan pitää varsin luonnollisena, sillä avustusten suuremmalla määrällä myös kuluja voidaan kattaa enemmän avustusrahoilla. Suuremmilla yhdistyksillä toki kulutkin ovat suurempia. Yhdistysten jäsenmäärällä eli yhdistyksen koolla ei ollut kuitenkaan keskiarvojen eroavaisuuksissa tilastollista merkitsevyyttä toiminta-avustuksen tärkeänä kokemiseen. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että kun avustusmäärä nousee riittävästi, se vaikuttaa suoraan toiminta-avustuksen tärkeänä kokemiseen.

Tyytyväisyys avustusten sääntöihin oli yleisesti keskinkertaista tasoa. Keskihajonnat olivat jälleen suuria, eli näkemykset jakautuivat laidasta laitaan. Erityisen paljon hajontaa syntyi toiminta-avustuksen sääntöjen tyytyväisyyttä arvioitaessa. Suureen hajontaan voi vaikuttaa osaltaan se, että kuntaliitoksen ja avustussääntöjen uusiutumisen jälkeen useiden yhdistysten saamien avustusrahojen määrä on muuttunut merkittävästi. Yhdistykset, joilla tuen määrä on vähentynyt edellisistä vuosista, kokee helpommin sääntöihin tyytymättömyyttä. Yhdistykset, jotka ovat uudistuneiden sääntöjen ja avustusmäärärahojen jakoperusteiden myötä saaneet edellisvuosia enemmän tukea, taas kokevat helpommin tyytyväisyyttä avustusten sääntöihin.

Osa pienten seurojen edustajista koki myös avustussääntöjen suosivan suurempia seuroja sekä joukkuelajien yhdistyksiä erityisesti toiminta-avustusten kohdalla. Tämä voi johtua pisteytysjärjestelmästä, jossa tukea saa sen mukaan, kuinka paljon ihmisiä saadaan määrällisesti liikutettua. Suurempien yhdistysten edustajat kokivat taas yleisesti avustusten sääntöjen olevan oikeudenmukaisia ja pisteytysjärjestelmän toimiva. Ehdotuksia tuli toiminta-avustuksen muuttamisesta niin, että yhdistykset saisivat tietyn perusavustuksen sekä lisäksi niissä harrastavien määrään

suhteutetun pisteytysjärjestelmän mukaan lisäävustuksia. Yleisesti osalla pienten ja suurten yhdistysten edustajien näkemyksissä oli havaittavissa avoimen kysymyksen kohdalla vastakkain asettelua keskenään. Kuitenkaan yhdistysten koon tai muiden taustamuuttujien perusteella ei löytynyt tilastollista merkitsevyyttä avustusten sääntöjen tyytyväisyyden kokemiseen. Tämä kertoo taustoiltaan samankaltaisten yhdistysten edustajien kokevan asiat kuitenkin varsin eri tavoin.

Kohdeavustuksen sääntöihin tyytyväisyyttä arvioitiin keskinkertaisena ja hajontaa syntyi jälleen paljon. Hajonta voi johtua siitä, että yhdistykset jotka ovat saaneet kyseistä tukea, ovat tyytyväisempiä kuin yhdistykset, jotka eivät ole saaneet kohdeavustusta lainkaan. Taustamuuttujien pohjalta ei kuitenkaan löytynyt tilastollista merkitsevyyttä tyytyväisyyden kokemisesta kohdeavustuksen sääntöihin.

Stipendien säännöt olivat useimmille yhdistyksen edustajille vieraita ja tämän vuoksi useat vastaajat valitsivat en osaa sanoa -vaihtoehdon. Stipendien sääntöjen tyytyväisyyttä arvioineet olivat luultavasti myös hakeneet kyseistä avustusta. Vastausten muodostumiseen vaikutikin varmasti, oliko kyseistä avustusmuotoa saatu. Ne yhdistykset, jotka saivat tukea stipendein, saattoivat kokea olevansa tyytyväisempiä stipendien sääntöihin kuin ne, jotka eivät olleet saaneet tukea kyseisellä tavalla. Koska usean yhdistyksen edustaja ei osannut sanoa mielipidettään, voisi stipendien hakemisen mahdollisuudesta kertoa enemmän tai muokata sääntöjä niin, että sen saamiseen olisi paremmat mahdollisuudet. Tällöin toki stipendeinä jaettavaa avustusmäärää olisi hyvä nostaa.

Kohdeavustuksen tärkeys koettiin varsin vaihtelevasti. Koulutusavustus nähtiin kohdeavustuskohhteista tärkeimpänä. Peräti 26 vastaajaa koki sen erittäin tärkeänä. Vastausten jakautumisesta voidaan päätellä, että ne jotka saivat kyseistä avustusta arvioivat sen myös tärkeäksi. Ne yhdistykset, jotka eivät olleet saaneet kohdeavustusta eivät välttämättä kokeneet sitä myöskään tärkeänä. Vähemmän avustuksia (2500 euroa tai alle) saaneiden yhdistysten edustajat arvioivat koulutusavustuksen vähemmän tärkeäksi kuin enemmän avustuksia (yli 2500 euroa) saaneiden yhdistysten edustajat. Keskiarvojen vertailusta saatu tulos oli tilastollisesti erittäin merkitsevä. Yhdistykset, joissa avustuksia oli kokonaisuutena saatu yli 2500 euroa, olivat saattaneet saada tukea hyvin myös koulutusavustuksena. Tämän takia koulutusavustus saatettiin kokea erityisen tärkeänä juuri näiden yhdistysten edustajien mielestä.

Kartta-avustus koettiin tärkeydeltään vähäiseksi. Vastaukset jakautuivat suuresti, mikä saattaa johtua siitä, että kartta-avustuksesta on hyötyä vain tietyille yhdistyksille. Kartta-avustuksen tarkoituksena on tehdä suunnistuskarttoja seuratyönä. Ne yhdistysten edustajat, joille tämä on mahdollista, kokevat avustusmuodon tärkeydeltään suurena. Muiden yhdistysten edustajat kokevat luonnollisesti tällöin kyseisen avustusmuodon tärkeydeltään vähäiseksi tai ei lainkaan tärkeäksi.

Kohdeavustuskohteisiin kuuluvat kansainvälisen toiminnan ja maajoukkueurheilijoiden tukemisen tärkeys koettiin yleisesti keskinkertaisena. Yhdistysten edustajien välillä arvioihin saattaa muodostua eroa siksi, että toisissa yhdistyksissä tavoitteet eivät ole kilpa- tai huippu-urheilussa vaan esimerkiksi harrasteliikunnassa. Tällöin kyseisiä kohdeavustuksia ei myöskään nähdä välttämättä tärkeinä yhdistyksen toiminnan kannalta. Toisten yhdistysten edustajat pitivät kyseistä avustusta taas erittäin tärkeänä, koska tavoitteena saattaa olla esimerkiksi menestyminen kansainvälisissä kilpailuissa tai nuorten nostaminen maajoukkueetasolle.

Yhdistysten edustajat kokivat toiminta-avustuksen piiriin kuuluvan lasten ja nuorten liikuttamisen kaikkein tärkeimpänä. Tämä voi johtua siitä, että useilla yhdistyksillä toiminta painottuu voimakkaasti lapsiin ja nuoriin. Lasten ja nuorten liikuttaminen koetaan kuitenkin kaikissa yhdistyksissä tärkeänä. Tästä voidaan päätellä yhdistysten edustajien näkevän lasten ja nuorten liikuttamisen kokonaisuudessaan yhteiskunnallisesti tärkeänä. Lasten ja nuorten liikuttamista pidetäänkin tulevaisuuden pohdinnoissa seuratoiminnan kannalta ensiarvoisen tärkeänä (Koski 2009, 128).

Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten sekä aikuisten liikuttaminen koettiin kohtalaisen tärkeänä. Yhdistysten edustajat, jotka toimivat vammaisten tai pitkäaikaissairaiden parissa kokevat heidän liikuttamisen luonnollisesti erittäin tärkeänä. Yhdistysten edustajat, joilla ei ole toimintaa kyseisille ryhmille eivät yhdistyksen toiminnan kannalta koe myöskään näiden ryhmien liikuttamista kovin tärkeänä. Useat yhdistysten edustajat eivät myöskään osanneet sanoa ehkä tämän vuoksi mielipidettään asiasta.

Toiminta-avustuksen piiriin kuuluvien työikäisten ja ikääntyneiden liikuttaminen koettiin yhdistysten edustajien mielestä yleisesti tärkeänä. Kohdeavustuskohteiden tärkeyden arvioissa oli havaittavissa se, että yhdistysten edustajat pitivät erityisesti niiden ryhmien liikuttamista tärkeydeltään suurena, jonka piirissä he itse toimivat. Tämä asia ei ole kovinkaan yllättävä, mutta samalla oli kuitenkin havaittavissa yhdistysten edustajien arvostus kaikkien ryhmien liikuttamis-

ta kohtaan. Urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten toiminnassa juuri kaikkien kansalaisten huomiointi onkin tärkeää ja jokaiselle tulee löytyä mielekäs liikuntaympäristö.

Tutkimuksesta selviää yhdistysten edustajien kokevan avustuksiin liittyvät asiat hyvin eri tavoin. Yhdistysten toimintamallit ja rakenteet tekevät toisista avustuksista tärkeämpiä tai herättävät tyytyväisyyttä eri tavoin. Vastauksista ei kuitenkaan löydy juurikaan merkitsevyyksiä eri taustamuuttujien välillä keskiarvotarkastelun perusteella. Suurten näkemyserojen muodostuminen voi johtua suurelta osin kuntaliitoksesta ja sen myötä syntyneistä uusista avustussäännöistä. Useille urheiluseuroille ja liikuntaa järjestäville yhdistyksille tämä on merkinnyt radikaalia muutosta verrattuna entisiin avustuskäytäntöihin. Erityisen voimakas muutos on saattanut olla seuroilla, jotka ovat toimineet pienissä kunnissa, joissa on ollut vain muutama urheiluseura tai liikuntaa järjestävä yhdistys. Kun avustuksia jaetaan nyt sadoille yhdistyksille on myös sääntöjen oltava tarkat ja pyrittävä oikeudenmukaisuuteen tältä osin. Vaikka avustussääntöihin haluttaisiin tietyiltä osin muutoksia on kuitenkin muistettava se, että niissä tulee huomioida kaikki liikuntaa järjestävät yhdistykset. Avustusten säännöt eivät voi millään miellyttää täysin kaikkia yhdistyksiä vallitsevien näkemyserojen vuoksi.

Näkemysten eroavaisuudet olivat kuntaliitoksen vuoksi odotettuja ja vastauksissa saattoi kärjistyä pettymykset, kun avustusta ei jostain syystä esimerkiksi uudistuneiden sääntöjen vuoksi saatukaan. Toisaalta tyytyväisyys saattoi näkyä erityisen voimakkaasti niiden yhdistysten edustajien vastauksissa, jotka saivat esimerkiksi ensimmäistä kertaa avustuksia. Joissakin vastauksissa oli havaittavissa myös, että vaikka tilanne olisi yhdistyksen toiminnan ja saadun avustusmäärän suhteen varsin hyvä, halutaan aina vain enemmän. Samankaltaisen kyselyn toteuttaminen muutamana vuoden päästä voisi tasoittaa näkemyseroja, kun uuteen tilanteeseen on tällöin jo totuttu. Vastausten perusteella Salon kaupunki voi kuitenkin muokata halutessaan avustuskäytäntöjä ja reagoida, jos esimerkiksi toteutettavaa avustuspoliittikkaa koskien on havaittavissa suuria vääryyksiä tämän selvityksen pohjalta.

Tulosten perusteella ei voida yleistää yhdistysten edustajien näkemyksiä, mutta joitakin avustujajärjestelmän kehittämiseen liittyviä seikkoja voidaan nostaa esille. Tuloksista voidaan päätellä yhdistysten edustajien haluavan avustusten hakemisen helpommaksi ja eteenkin käytännöllisemmäksi. Toiminta-avustuksen pisteytysjärjestelmään halutaan muutoksia erityisesti joissakin pienemmissä yhdistyksissä sekä osassa yleisseuroista. Toiminta-avustuksen sisältöön ehdotettiin muun muassa tiettyä perusavustusta kaikille yhdistyksille sekä lisäavustusta pisteytysjärjes-

telmän mukaisesti. Avustusten hakemisesta ja erityisesti stipendien mahdollisuudesta kaivattaisiin myös enemmän informaatiota.

Tutkimuksen luotettavuuteen ja yhdistysten vastauksiin ovat saattaneet vaikuttaa kyselyyn vastanneen yhdistyksen edustajan omat näkemykset. Vastauksia ei voida tämän vuoksi pitää koko yhdistyksen mielipiteinä, vaan yhdistyksen edustajan mielipiteinä. Kyselyyn vastasi noin 40 % salolaisista urheiluseuroista ja liikuntaa järjestävistä yhdistyksistä. Näkemysten ei voida tällöin sanoa kattavan kaikkien salolaisten liikuntaa järjestävien yhdistysten mielipiteitä. Kyselyn vastausprosenttia voidaan pitää kohtuullisena, sillä kaikille salolaisille liikuntaa järjestäville yhdistyksille lähetetyt kyselyt eivät ole täydellä varmuudella tavoittaneet seuran edustajaa. Kyselyyn vastaamatta jättämiseen ovat saattaneet vaikuttaa lukuisat eri syyt. Usein vastaaminen unohtuu tai sitä ei ole koettu tärkeänä. Erityisesti yhdistysten edustajat, jotka kokevat asioiden olevan kunnossa tai eivät usko vastaamisen hyödyttävän mitään, saattavat helpommin jättää vastaamatta. Tietynlainen välinpitämättömyys heijastuu juuri tällöin. Tämänkaltaisille kyselyille onkin leimallista, ettei välitetä asiasta. Syitä voidaan etsiä myös kiireistä, vaikka vastaaminen ei veisi kukaan pitkää aikaa. Kuusela ja Paananen (2010) käsittelevät myös verkkokyselyitä sekä niiden tuloksia ja luotettavuutta Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa. He toteavat vastausten vääristyvän kyselyissä herkästi tunnepitoisten vastausten sekä viihdemielisten vastausten takia. Myös välinpitämättömien vastaukset jäävät usein saamatta. He toteavat myös luotettavuuden riippuvan pitkälti tutkijan tai työn tekijän käyttämistä menetelmistä sekä lähestymisnäkökulmasta. Myös tätä työtä tarkastellessa on hyvä muistaa mahdolliset tuloksen luotettavuuteen vaikuttavat tekijät.

Kyselyssä oli valintamahdollisuutena en osaa sanoa -vaihtoehto, jos yhdistyksen edustajalla ei ollut mielipidettä asiasta. Tämän vuoksi kysymyksiin, joista ei ollut kokemusta, tuli paljon en osaa sanoa -vastauksia. Tämä kertoi, mistä asioista ollaan tietämättömiä tai mitkä asiat eivät koske suoranaisesti kyseistä yhdistystä. Tämän perusteella oli havaittavissa tietämättömyyttä erityisesti stipendien osalta. Tuloksia tarkastellessa on myös hyvä muistaa vastausten koostuvan niiden vastaajien mielipiteistä, jotka olivat valinneet mielipiteensä asteikolta 1-6. Mahdollisuus valita en osaa sanoa -vaihtoehto vaikutti näin siis myös vastaajien varsinaiseen määrään. Kyselyssä ei ollut pakollista vastata kaikkiin kysymyksiin ja vastaamattomat kohdat näkyivät nollina, kun tuloksia tarkasteli Excel-taulukkolaskentaohjelmalla. Tämä aiheutti lisätyötä tuloksia analysoidessa, sillä nollat oli poistettava tarkastelusta. Vastaavanlaista kyselyä järjestettäessä olisikin hyvä laittaa pakollisuus kaikkiin kysymyksiin, jos valittavana on kuitenkin en osaa sanoa vaihtoehto. Vastausprosentin parantamiseksi voisi samankaltaista tutkimusta tehdessä

esimerkiksi vastanneiden kesken arpoa jonkin palkinnon tai keksiä muun houkuttimen, joka edesauttaisi innokkuutta vastata kyselyyn.

Tämän työn jatkona voitaisiin tarkastella urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten näkemyksiä laajemmin kuntaliitoksen vaikutuksista. Erityisen kiinnostavaa olisi selvittää yhdistysten avustusmäärien muutoksia ja kehitystä. Samalla voitaisiin tarkastella, kuinka hyvin eri avustuksia osataan hakea ja kerätä tietoa laajemmin kehitysideoista koskien avustuksia.

Tutkimuksen tuloksia hyödyntäen Salon kaupungilla on mahdollisuus kehittää avustuskäytäntöjään. Avustusosion ollessa osana laajempaa kyselyä voidaan kehittää koko liikuntapalveluiden toimintaa ja edistää näin osaltaan koko salolaisen liikuntakulttuurin kehitystä. Vaikka teoreettisten tulosten siirtäminen suoraan käytäntöön onkin haastavaa, toivotaan tuloksista olevan hyötyä niin Salon kaupungille kuin siellä toimivien urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten toiminnalle.

Lähteet

Aaltonen, K. 2001. Liikuntalainsäädäntö. Teoksessa Aaltonen, K. (toim.). Urheilun ja liikunnan oikeus käytännössä. s.15-27. Juva.

Heikkala, J. 2009. Johdatus liikuntakulttuuriin. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Heikkala, J. & Pekkala, J. 2007 Liikunnan kansanliikkeen 'neljäs tie'? Näkökulmia yhteiskunnan ja liikunnan kansalaistoiminnan tulevaisuuteen. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Heikkala, J. & Koski, P. 2000. Järjestöt kolmen merkitysulottuvuuden -vapaaehtoisuuden, valtion ja markkinoiden- leikkauspisteessä. Teoksessa Heikkala, J., Ilmanen, K., Itkonen, H. & Koski, P.(toim.). Liikunnan kansalaistoiminta –muutokset, merkitykset ja reunaehdot, s. 107-118. Liikuntatieteellinen Seura. Helsinki.

Itkonen, H. 1996 Kenttien kutsu. Tutkimus liikuntakulttuurin muutoksesta. Gaudeamus. Tampere.

Koski, P. 2009. Liikunta- ja urheiluseurat muutoksessa. Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Kuntaliitto 2010. Liikuntalaki. Luettavissa:

http://kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;351;536;31767;9019. Luettu: 24.2.2010.

Kuusela, V. & Paananen S. 2010. Verkkokyselyissä on paljon virhelähteitä. Luettavissa:

<http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Verkkokyselyiss%C3%A4+on+paljon+virhel%C3%A4hteit%C3%A4/HS20100302SI1MA01ggl>. Luettu: 1.4. 2010.

Liikunta-asetus 18.12.1998.

Liikuntalaki 18.12.1998.

Mäkinen, M. 2.3.2010. Järjestövastaava. Salon kaupunki. Puhelinhaastattelu 2.3.2010.

Opetusministeriö 2008. Liikkuva ja hyvinvoiva suomi 2010-luvulla. Ehdotus kansalliseksi liikuntaohjelmaksi julkisen ohjauksen näkökulmasta. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:14.

Opetusministeriö 2009. Uusi suunta liikuntatutkimukseen. Opetusministeriön julkaisuja 2009:18.

Opetusministeriö 2010 a. Liikuntajärjestöt. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/OPM/Liikunta/kansalaistoiminta/liikuntajaerjestoet/index.html?lang=fi>. Luettu: 25.2.2010.

Opetusministeriö 2010 b. Liikunnan kansalaistoiminta. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/OPM/Liikunta/kansalaistoiminta/?lang=fi>. Luettu: 1.3.2010 .

Opetusministeriö 2010 c. Seuratukihanke liikunta- ja urheilutoiminnan kehittämiseen. Luettavissa: <http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2008/06/seuratukihanke.html?lang=fi>. Luettu: 1.3.2010.

Opetusministeriö 2010 d. Liikuntatoimi tilastojen valossa. Perustilastot vuodelta 2008. Opetusministeriön julkaisuja 2010:8.

Salon kaupunki 2010 a. Strategiatyö käynnissä. Luettavissa:

<http://www.salo.fi/hallintojapaatoksenteko/visiojastrategia/strategiatyonvaiheet/default.aspx>. Luettu: 2.3.2010.

Salon kaupunki 2010 b. Uusi strategia linjaa lähivuosien toimintaa. Luettavissa:

<http://www.salo.fi/hallintojapaatoksenteko/visiojastrategia/>. Luettu: 2.3.2010.

Salon kaupunki 2010 c. Rakennemuutos. Luettavissa:

<http://www.salo.fi/elinkeinoelama/rakennemuutos/>. Luettu: 2.3.2010.

Salon kaupunki 2010 d. Liikuntatoiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten säännöt sekä avustusrahan jakoperusteet vuonna 2010. Luettavissa:

<http://www.salo.fi/attachements/2010-02-23T13-41-1854.pdf>. Luettu: 2.3.2010.

Salo2009 2010. Yhtenä vahvempi kuin osiensa summa. Luettavissa: <http://www.salo2009.fi/>.

Luettu 2.3.2010.

Seuratuki 2010 a. Info. Luettavissa: <http://www.seuratuki.fi/info/>. Luettu: 1.3.2010.

Seuratuki 2010 b. Tuki päätoimisen palkkaukseen. Luettavissa:

http://www.seuratuki.fi/tuki_paaatoimisen_palkkaukseen/. Luettu: 1.3.2010 .

Seuratuki 2010 c. Tuki toiminnan kehittämiseen. Luettavissa:

http://www.seuratuki.fi/tuki_toiminnan_kehittamiseen/. Luettu: 1.3.2010.

SLU 2003. Liikunnan ja urheilun tarina. Liikunnan ja Urheilun Maailma. Erikoispainos 17/2003.

SLU 2006. Kansallinen liikuntatutkimus 2005-2006. Vapaaehtoistyö.

SLU 2010 a. Lainsäädäntö. Luettavissa: <http://www.slu.fi/liikuntapolitiikka/lainsaadanto2>.

Luettu: 24.2.2010.

SLU 2010 b. Seuran johtaminen ja seuratoiminta. Luettavissa:

http://www.slu.fi/urheiluseuroille/seuran_johtaminen_ja_seuratoimin/. Luettu: 25.2.2010

Wikipedia 2010. Salo. Luettavissa: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Salo>. Luettu: 2.3.2010.

Liite 1. Kyselylomake

Kysely salolaisille liikuntaa järjestäville urheiluseuroille ja yhdistyksille

1) Kuinka paljon urheiluseurassanne/yhdistyksessä on jäseniä?

- ☐ alle 50
- ☐ 51-200
- ☐ 201-500
- ☐ yli 500

2) Onko seuranne

- ☐ yleisseura
- ☐ lajiseura
- ☐ jokin muu esim. erityisjärjestö

3) Kuinka monta prosenttia seuranne jäsenistä on alle 20-vuotiaita?

- ☐ 25 prosenttia tai vähemmän
- ☐ 26-50 prosenttia
- ☐ 51-75 prosenttia
- ☐ 76 prosenttia tai enemmän

4) Kuinka monta prosenttia seuranne jäsenistä on tyttöjä/naisia?

- ☐ 25 prosenttia tai vähemmän
- ☐ 26-50 prosenttia
- ☐ 51-75 prosenttia
- ☐ 76 prosenttia tai enemmän

5) Seuranne kaupungilta saaman avustuksen määrä vuonna 2009?

6) Kuinka helppona/vaikeana koette avustusten hakemisen? (1=erittäin vaikeana, 6=erittäin helppona, E= en osaa sanoa)

	1	2	3	4	5	6	E
Toiminta-avustus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kohdeavustus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stipendit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7) Kuinka tärkeänä pidätte seurassanne seuraavia avustuksia? (1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä, E= en osaa sanoa)

	1	2	3	4	5	6	E
Toiminta-avustus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kohdeavustus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Urheilijastipendi (yksilö)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Urheilijastipendi (joukkue)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8) Kuinka tyytyväisiä seurassanne olette avustusten sääntöihin? (1= erittäin tyytymätön 6= erittäin tyytyväinen, E= en osaa sanoa)

	1	2	3	4	5	6	E
Toiminta-avustuksen säännöt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kohdeavustuksen säännöt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Urheilijastipendisäännöt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Joukkuekilpailujen urheilustipendisäännöt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14) Kuinka tyytyväisiä seurassanne olette sisäliikuntapaikkoihin? (1= erittäin tyytymätön, 6= erittäin tyytyväinen, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

15) Kuinka tyytyväisiä seurassanne olette liikuntapaikkojen hoitoon ja kunnossapitoon Salossa? (1= erittäin tyytymätön, 6= erittäin tyytyväinen, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

16) Kuinka tyytyväisiä seurassanne olette tilojen ja liikuntapaikkojen varaamiseen Salossa? (1= erittäin tyytymätön, 6= erittäin tyytyväinen, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

17) Kuinka tyytyväisiä seurassanne olette liikuntatilojen ovien aukaisujärjestelmään? (1= erittäin tyytymätön, 6= erittäin tyytyväinen, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

18) Kommentoi halutessasi liikuntapaikkoja yleisesti

19) Liikuntapalvelut auttaa mielestänne riittävästi seuratoimintaa omilla palveluillaan? (1= täysin eri mieltä, 6= täysin samaa mieltä, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

20) Liikuntapalveluiden henkilöstön tavoittaa/heihin saa yhteyden helposti? (1= täysin eri mieltä, 6= täysin samaa mieltä, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

21) Onko seuranne valmis tuottamaan tulevaisuudessa liikuntapalveluita ostopalveluna?

☐ Kyllä
☐ Ei

22) Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin minkälaisia palveluita?

23) Kuinka tyytyväisiä seurassanne olette liikuntapalveluiden tasoon yleisesti? (1= erittäin tyytymätön, 6= erittäin tyytyväinen, E= en osaa sanoa)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ E

24) Kommentoi halutessasi liikuntapalveluiden toimintaa ja palveluita yleisesti

Liikuntatoiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten säännöt sekä avustusmäärärahan jakoperusteet vuonna 2010

Liikunta- ja nuorisolautakunta § 8

27. 1. 2010

AVUSTUSMUODOT

- 1) Toiminta-avustus
- 2) Kohdeavustus
- 3) Stipendit

Jaetaan vuosittain liikuntatyössä ansioituneelle toiminnalle tai toimijalle

AVUSTUKSIIN OIKEUTETUT

Avustuksia jakaessaan liikunta- ja nuorisolautakunta käyttää perusteena opetusministeriön ja valtioneuvoston antamia ohjeita

Avustusta myönnetään pääsääntöisesti rekisteröidylle paikalliselle urheiluseuralle tai liikuntatoimintaa harjoittavalle yhdistykselle, joka kuuluu jäsenenä johonkin sellaiseen valtakunnalliseen liikuntajärjestöön, jonka valtioneuvosto on liikuntalain 7 §:n perusteella ja liikunta-asetuksen 1 § perusteella hyväksynyt liikuntalain nojalla oikeuteksi saamaan valtion avustusta tai sellaiselle paikalliselle rekisteröidylle yhdistykselle, jonka toiminta sääntöjen mukaan on pääasiassa liikuntaa.

Liikunta- ja nuorisolautakunta voi erityisestä syystä harkintansa mukaan myöntää avustusta, vaikka yhdistys ei kuulu opm:n tuke-
miin järjestöihin.

Opetusministeriö pitää luetteloa tässä tarkoitetuista valtakunnallisista liikuntajärjestöistä.

Luettelo on nähtävillä kaupungin liikuntatoimistossa.

AVUSTUSTEN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET

1. Hakijan kotipaikka on Salo
2. Avustus on käytettävä hakemuksessa mainittuun tarkoitukseen. Päättäjä voi tarkentaa käyttötarkoitusta
3. Yhdistyksen tulee toimittaa voimassa olevat sääntönsä liikunta-toimeen. Mikäli yhdistyksen sääntömääräinen kokous tekee muutoksia yhdistyksen sääntöihin, yhdistyksen hallitus tai nimenkirjoittajat vaihtuvat, on muutoksista ilmoitettava välittömästi liikunta-toimeen
4. Avustusta ei myönnetä samaan käyttötarkoitukseen kaupungin muista avustusmäärärahoista.
5. Takaisin periminen on mahdollista ja sanktiona on kolme (3) vuoden avustuskielto sääntöjä rikkoneelle yhdistykselle
6. Myöhässä saapuneita avustushakemuksia ei huomioida

1) LIIKUNTAA JÄRJESTÄVIEN YHDISTYSTEN TOIMINTA-AVUSTUS

1. Toiminta-avustusta jaetaan noin 70 % lautakunnan myöntämästä avustusmäärärahasta. Avustus jaetaan painottaen yhdistyksen järjestämän ohjatun liikunnan määrää. Yhdistys anoo avustusta toiminta-avustushakemuksella. Hakemus tulee olla kaikilta osin täytetty. Erityisesti koontitiedot toiminnasta tulee olla yhdistyksen toimesta laskettu valmiiksi.

Liikuntatoimintaan osallistuneiden ihmisten määrä pisteytetään ja kertyvään pistemäärään vaikuttavat painokertoimet. Painokertoimilla lautakunta haluaa kannustaa yhdistyksiä liikuttamaan erityisesti lapsia ja nuoria, erityisryhmiä sekä ikäihmisiä. Seuralle kertyneistä pisteistä lasketaan prosenttiosuus kaikista kertyneistä pisteistä, jonka mukaan seura saa avusta.

Pisteytys:

Liikuntaryhmä

Pistekerroin per harjoitukseen osallistuja

Lapset ja nuoret (alle 20 v)

2

Vammaiset ja pitkäaikaissairaat lapset (alle 20v. ryhmä)

5

Työikäiset

1

Vammaiset ja pitkäaikaissairaat aikuiset (ryhmä)

3

Ikääntyneet (65 v. ja yli)

1,5

Nuori Suomi -sinetti

1500

pistettä

Avustus jaetaan edellisen vuoden toiminnan mukaan (kalenterivuosi). Seurat täyttävät toiminta-avustushakemuksen ja osallistujataulukon kerran vuodessa, haku 31.3. mennessä, liikuntatoimen antamaan excel - taulukkoon. Liikuntatoimi tarkistaa kaikki anomukset ja vuosittain arvottujen seurojen tiedot. Arvonta on painotettu niin, että kaikista koko luokista (kolme) tulee tarkistettava yhdistys. Arvonnasta laaditaan muistio. Jos väärinkäytöksiä todetaan, niin tästä seuraa sanktiona lautakunnan päätöksellä avustusten peruuttaminen määrääjäksi.

Seura on veloitettu pitämään kirjaa harjoitukseen osallistujista (nimi ja syntymäaika, jotta tarvittaessa väestörekisteristä voidaan tarkistaa tiedot), seuran ja harjoitus- / liikuntaryhmän nimi, missä harjoit-

tukset pidetty sekä vastuuhjaajan / -ien nimi. Ellei ohjaajaa ole ollut paikalla, niin sellaisia harjoituksia ei lasketa mukaan. Avustusta ei myönnetä kilpailu- ja ottelutapahtumista.

Seura on velvollinen toimittamaan hakemuksen liitteenä toimintasuunnitelman, toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen ja säännöt (uudet seurat / muuttuneet tiedot) sekä yhteystietolomakkeen.

Yleisten ehtojen lisäksi toiminta-avustuksen myöntämisessä otetaan huomioon:

Hakijan taloudellinen asema -> oma varainhankinta. Toiminta-avustus voi olla korkeintaan 50 % hakijan toimintakuluista

Hakumenettely

Toiminta-avustukset julistetaan haettavaksi maaliskuun alussa. Hakemukset toimitetaan 31.3. kello 15.00 mennessä.

Toiminta-avustuskaavakkeita ja hakuohjeita on saatavana sähköisesti. Hakulomakkeet julkaistaan Salon kaupungin kotisivuilla. Hakemus ja täydentävät liitteet toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen liikunta@salo.fi tai postitetaan Salon kaupunki/ liikuntatoimi, Perniöntie 7, 24100 Salo.

Myöhässä saapuneet hakemukset jätetään käsittelemättä. Hakemusta voi täydentää sen jättämisen jälkeen.

Avustuksen maksaminen

Avustuksen saajalle ilmoitetaan päätöksestä kirjeitse pöytäkirjaotteella.

2) LIIKUNTATOIMINTAAN TARKOITETUT KOHDEAVUSTUKSET

Kohdeavustuksiin käytetään talousarvion avustussummasta noin 25 %. Avustukset maksetaan jälkirahoitteisesti toteutuneita kuluja vastaan, tositteet toimitettava hakemuksen liitteenä. Kohdeavustuskausi on 1.10.–30.9.

Haku syyskuun loppuun mennessä, käsittely marraskuun lautakunnassa, jolloin voidaan kerätä kaikki hakemukset samaan ja käsitellä niitä tasapuolisesti. Kohdeavustuskohhteita ovat:

a) Koulutusavustus; seurojen valmentajien, ohjaajien, toimitsijoiden ja toimihenkilöiden koulutukseen. Avustusta maksetaan lautakunnan vuosittain hyväksymän prosenttiosuuden mukaan todellista kuluista. Hyväksyttäviä kuluja ovat koulutuksen osallistumismaksut.

Osa koulutusavustuksesta voidaan käyttää liikuntatoimen järjestämiin kaikille avoimiin seurakoulutuksiin, joista päätetään vuosittain.

b) Kartta-avustus; suunnistuskarttojen tekemiseen seuratyönä. Neuvotellaan etukäteen seurojen kanssa mitä toteutetaan vuosittain talousarvioon varatun summan mukaan.

c) Kansainväliseen toimintaan; avustusta maksetaan lautakunnan vuosittain hyväksymän prosenttiosuuden mukaan todellisista kuluista. Hyväksyttäviä tapahtumia ovat kansainväliset kilpailut, turnaukset ja harjoitusleirit ulkomailla sekä kotimaassa järjestettävät PM-, EM- ja MM- kilpailut. Hyväksyttäviä kuluja ovat osallistumismaksut, todennetut matka- ja majoituskulut tositteiden mukaan. Toiminnasta on toimitettava hakemuksen liitteenä ohjelma / matkapäiväkirja, josta selviää tapahtuman tarkoitus.

d) Nuorten maajoukkueurheilijoiden kuluihin; Avustusta maksetaan lautakunnan vuosittain hyväksymän prosenttiosuuden mukaan todellisista kuluista. Hyväksyttäviä kuluja ovat maajoukkueleirien ja -kilpailujen osallistumis- ja matkakulut kotimaassa ja ulkomailla. Kaikista kuluista on esitettävä maksukuitit. Matkakuluiksi käy edullisimman julkisen kulkuneuvon taksa joka hakijan on esitettävä hakemuksen yhteydessä. Hakemuksen liitteenä on toimitettava virallinen kutsu maajoukkue-toimintaan.

Avustuksen hakeminen

Kohdeavustukset jaetaan kerran vuodessa. Hakuaika päättyy 30.9. klo 15.00. Myöhässä saapuneet hakemukset jätetään käsittelemättä.

Kohdeavustuskaavakkeita ja hakuohjeita on saatavana sähköisesti. Hakemus ja täydentävät liitteet toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen liikunta@salo.fi tai postitetaan Salon kaupunki/ liikuntatoimisto, Perniöntie 7, 24100 SALO.

Hakemukset katsotaan saapuneen määräaikana, mikäli ne saapuvat määräpäivänä klo 15.00 mennessä liikuntatoimistoon. Myöhässä saapuneet hakemukset jätetään käsittelemättä. Hakemusta voi täydentää sen jättämisen jälkeen.

Kohdeavustuksen seuranta ja maksaminen

Avustuksen saajalle ilmoitetaan päätöksestä kirjeitse tai pöytäkirjalla. Kohdeavustus suoritetaan saajalle sen jälkeen kun päätös on lainvoimainen.

3) URHEILIJASTIPENDIT

Urheilijastipendeihin käytetään talousarvion avustussummasta 5 %. Stipendikausi on 16.11.-15.11. Haku marraskuun 15. päivään mennessä, käsittely joulukuun lautakunnassa. Hakemukset käsitellään lautakunnan hyväksymien stipendisääntöjen mukaan.

SALON KAUPUNGIN URHEILIJASTIPENDISÄÄNNÖT

1. Urheilijan kotikuntana on oltava Salo, tai edustettava salolaista urheiluseuraa.

1.1. Harkinnan mukaan lautakunta voi myöntää stipendin urheilijalle, joka on muuttanut Saloon kesken vuoden ja menestynyt hyvin salolaisena urheilijana.

1.2. Stipendinsaaajat valitaan ko. vuoden joulukuussa ja stipendit jaetaan seuraavan vuoden tammikuussa. Haku 15.11. mennessä.

1.3. Lautakunta jakaa stipendit talousarviomäärärahojen puitteissa.

1.4. Seurat anovat stipendiä SM-kisoissa ja sitä ylemmällä tasolla menestyneille urheilijoille / joukkueille.

2.1. Stipendiin oikeuttava tulos on saavutettava yleisesti urheiluksi hyväksytyssä lajissa, lajiliiton virallisissa SM-kilpailuissa. (Olympialajeissa, suunnistuksessa jne.).

2.2. Stipendin piiriin hyväksytään urheilijat, jotka valitaan aikuisten A-maajoukkueeseen tai vastaavaan sekä nuorten ja tyttöjen ja poikien maajoukkueeseen tai vastaavaan.

3.1. Urheilijan tulee sijoittua kolmen parhaan urheilijan joukkoon henkilökohtaisessa SM-kilpailussa.

3.2. Harkinnan mukaan voidaan urheilijalle myöntää stipendi silloin, kun hänellä on hyviä tuloksia ja sijoituksia, vaikka ne eivät täytä edellä mainittuja ehtoja. Juniorien kannustusstipendi.

3.3. Vammaisurheilussa saavutetut sijoitukset huomioidaan kohtien 4.1.- 7. mukaisesti.

3.4. Veteraanisarjojen sijoitukset eivät oikeuta stipendiin, mutta lautakunta muistaa veteraaneja muulla tavoin.

4.1. Stipendin suuruus määräytyy SM-kilpailuissa saavutetun sijoituksen perusteella siten, että urheilija saa

I	sijasta	300 €
---	---------	-------

II	sijasta	250 €
III	sijasta	200 €

4.2. Nuorten SM alle 22-, 20- ja 18-vuotiaat

I	sijasta	200 €
II	sijasta	150 €
III	sijasta	100 €

4.3. Nuorten SM alle 16-vuotiaat

I	sijasta	150 €
II	sijasta	100 €
III	sijasta	50 €

4.4. Kohdissa 2.2. mainittuihin aikuisten A-maajoukkueeseen valitulle on stipendin suuruus 200 €, nuorten maajoukkueeseen valituille 100 €.

4.5. Stipendiä jaettaessa voidaan ottaa huomioon osanoton vähyyks SM-kilpailujen ao. sarjassa ja tuloksen tai saavutuksen vertailu lajin kansainväliseen tasoon. Harkinnan mukaan voidaan stipendin suuruutta vähentää.

5. Urheilija voi saada vain yhden stipendin kalenterivuositain ja se myönnetään hänelle parhaan saavutuksen mukaan.

6. Olympia-, MM- ja EM-kisoissa menestyminen ratkaistaan kussakin tapauksessa erikseen.

JOUKKUEKILPAILUJEN URHEILUSTIPENDISÄÄNNÖT

1. Stipendin saavan tulee olla salolainen rekisteröity urheiluseura.

2. Joukkue on menestynyt virallisessa Suomen Cupissa, Suomen mestaruussarjassa tai -kilpailuissa. Stipendin voi saada kertaalleen kalenterivuoden aikana, parhaan saavutuksen mukaisesti.

3. Aikuistason mestaruussarjassa saavutetusta Suomen mestaruudesta joukkueelle jossa on enemmän kuin viisi jäsentä, myönnetään 500 €:n, hopeasijasta 350 €:n ja pronssisijasta 200 €:n stipendi. Esimerkiksi palloilujoukkue.

4. Aikuistason joukkueen jossa on jäseniä neljä tai vähemmän, Suomen mestaruudesta myönnetään 200 €:n, hopeasijasta 150 €:n ja pronssisijasta 100 €:n stipendi. Joukkueen jäsenen stipendi ei voi nousta suuremmaksi, kuin vastaava yksilötason saavutuksesta saatava stipendi.

5. Juniorien vastaavista saavutuksista myönnetään apurahaa 30-50 % kohdissa 3-4 mainituista määristä. Joukkueen jäsenen stipendi ei voi nousta suuremmaksi, kuin vastaava yksilötason saavutuksesta saatava stipendi.

6. Nousu korkeimpaan sarjaan aikuistasolla palkitaan 200 €:n stipendillä. Nousu toiseksi korkeimpaan sarjatasoon palkitaan 150 €:n stipendillä ja nousu kolmanneksi korkeimpaan sarjatasoon 100 €:n stipendillä.

Saman joukkueen uudelleen nousua samaan sarjatasoon viiden vuoden aikana ei huomioida.

LIIKUNTATOIMINNAN TUKEMISEEN TARKOITETUN AVUSTUSMÄÄRÄRAHAN JAKOPERUSTEET VUONNA 2010

Vuoden 2010 liikuntapalvelujen talousarviossa avustuksiin on varattu:

Toiminta-avustuksena jaetaan 186.000 euroa

Kohdeavustuksina jaetaan 79.500 euroa, joka jakautuu

- koulutusavustus 20.000 euroa
- kartta-avustus 25.000 euroa
- kansainvälinen toiminta euroa 22.000 euroa
- nuorten maajoukkue-toiminta 12.500 euroa

Urheilustipendeinä jaetaan noin 10.000 euroa